

Javno komunalno preduzeće "KOMRAD" d.o.o. BIHAĆ

Ivana Frane Jukića 61, 77000 Bihać, Bosna i Hercegovina

tel: + 387 37 318 018 ; fax: + 387 37 318 025

web: www.komrad-bihac.ba ; e-mail: komrad@komrad-bihac.ba

IZVJEŠTAJ O RADU I POSLOVANJU JKP „KOMRAD“ d.o.o. BIHAĆ ZA I – XII 2019.god.

Bihać, mart 2020.godine

SADRŽAJ

1. Predgovor.....	3
2. Opći podaci o pravnom licu.....	4
- Šematski prikaz Organizacije JKP "Komrad" d.o.o. Bihać	5
3. Uvod.....	6
4. Djelatnost i vlasnička struktura	6
- 4.1. Djelatnost	6
- 4.2. Vlasnička struktura	7
5. Način organizacije Preduzeća, opis usluga i izvori finansiranja.....	8
6. Zaposlenost i iskorištenost fonda radnog vremena	10
7. Mjerenje zadovoljstva korisnika usluga	13
8. Temeljne odrednice poslovne politike.....	14
- 8.1. Izvršenje radnih aktivnosti	14
- 8.2. Ostale odrednice.....	22
9. Ostvareni rezultati poslovanja.....	23
- 9.1. Financijski pokazatelji poslovanja za 2019. godinu.....	25
- 9.2. Ostvareni prihodi	26
- 9.2.a Realizirani i ostvareni prihodi od roba i usluga	29
- 9.3. Ostvareni rashodi	31
10. Bilans stanja	36
- 10.1. Financijski pokazatelji	40
11. Naplata potraživanja	43
- 11.1 Nenaplaćena potraživanja	47
12. Izloženost i upravljanje rizicima	50
13. Zaključak	51

Predgovor

Izveštaj o radu i poslovanju JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać za 2019. godinu je cjelovit prikaz svih poslova i aktivnosti koje je Preduzeće obavljalo u toku 2019. godine. Povremeni poslovi i poslovi manjeg značaja nisu obuhvaćeni ovim Izveštajem.

Godišnji izveštaj o radu i poslovanju sastoji se od tekstualnog dijela, tabelarnih i grafičkih prikaza, izvršenih zadataka odnosno aktivnosti, kao i rokovi u kojima su se zadaci izvršavali, te vrste aktivnosti, prihodi i rashodi po organizacionim jedinicama.

U godišnjem izveštaju za 2019. godinu dat je realan prikaz fizičkih i finansijskih pokazatelja po poslovnim jedinicama.

Izveštaj je koncipiran tako da se mogu sagledati planirani i ostvareni pokazatelji.

Detaljni finansijski pokazatelji i podaci, dati su u Finansijskim izveštajima za 2019. godinu.

JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać i u 2019. godini nastavlja sa ostvarivanjem stabilnih poslovnih rezultate koji su nastavak provođenja dogovorenih mjera racionalizacije i postavljenih ciljeva.

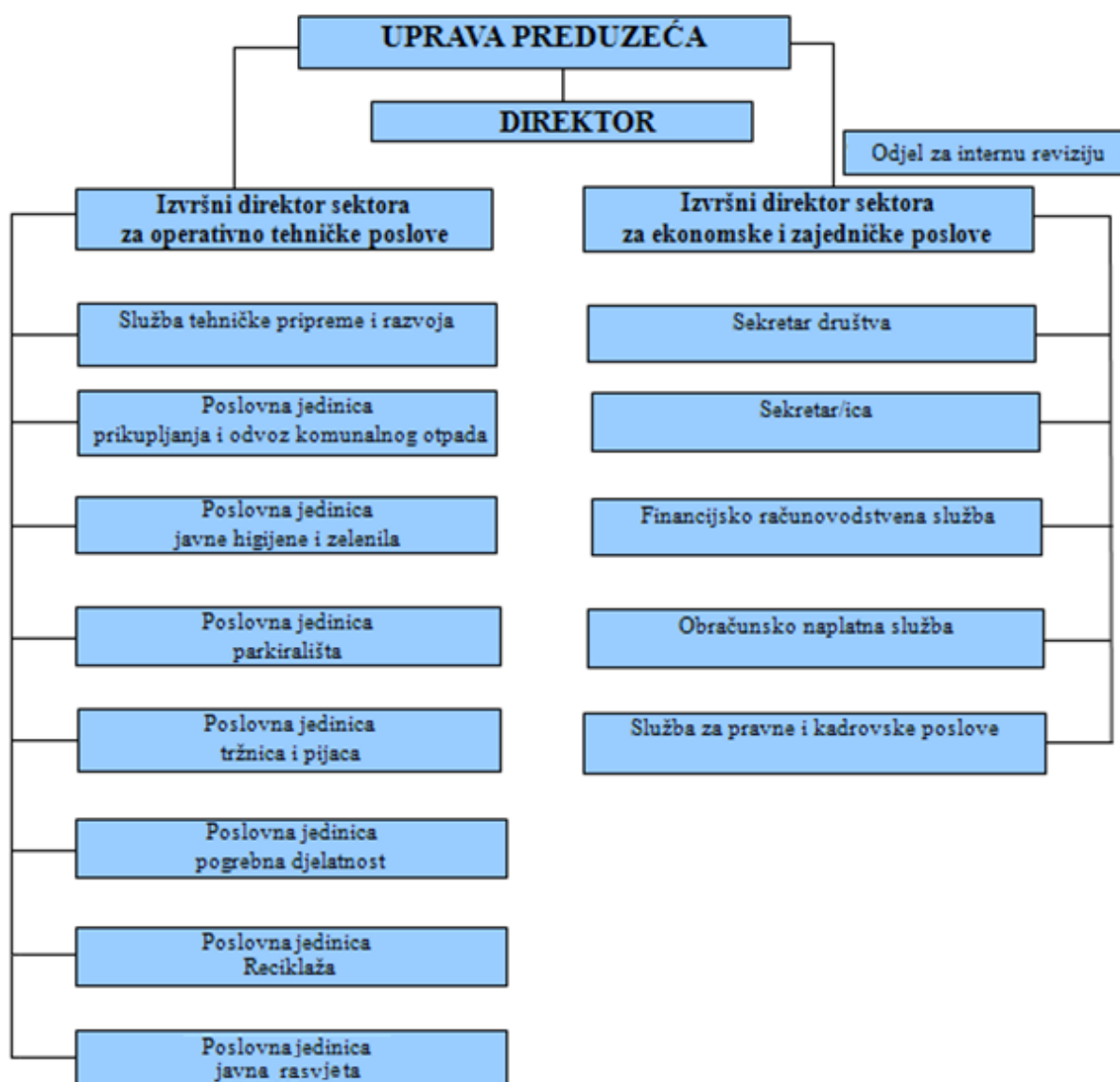
Iako je godina bila dinamična i zahtjeva, poslovni rezultat u 2019. godini pokazuje nastavak stabilnog poslovanja, a to se prvenstveno vidi iz stabilnih poslovnih prihoda.

2. Opći podaci o pravnom licu :

Puni naziv:	Javno komunalno preduzeće "Komrad" društvo sa ograničenom odgovornošću Bihać
Skraćeni naziv:	JKP "Komrad" d.o.o. Bihać
Pravni status:	Društvo sa ograničenom odgovornošću
Adresa/sjedište:	I.Frane Jukića 61
Telefon/Fax:	037/318-018; 037/318-025
Mail adresa:	komrad@komrad-bihac.ba
Web stranica:	www.komrad-bihac.ba
Vlasništvo sa strukturom:	Gradsko vijeće grada Bihaća 100 %
Iznos registrovanog kapitala (KM):	2.549.139,08
Podaci o prvoj registraciji	Rješenje Kantonalnog suda u Bihaću broj U/I-1278/03 od 10.11.2003.godine
Podaci o promjeni oblika organizovanja:	Rješenje Općinskog suda u Bihaću broj U/I-310/05 od 06.12.2005.godine
Matični - registarski broj kod ovlaštenog suda:	1-5082-00
Šifra i naziv registrovane djelatnosti:	38.11 Sakupljanje neopasnog otpada
Identifikacioni broj:	4263371940001
PDV broj:	263371940001
Transakcijski računi:	1. 1020220000044244 Union banka d.d. Sarajevo 2. 1610350014840072 Raiffeisen bank d.d. 3. 3385002206189938 UniCredit bank d.d. 4. 1602010000023060 Vakufska banka d.d. 5. 1322602012809195 NLB banka d.d. Tuzla 6. 1994550176657602 Sparkasse bank d.d BiH
Organi upravljanja:	7. Uprava 8. Odbor za reviziju 9. Nadzorni odbor 10. Skupština

Tabela1: Opći podaci o Preduzeću

ŠEMATSKI PRIKAZ ORGANIZACIJE JKP "KOMRAD"

3.Uvod

JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać i u 2019. godini nastavlja sa ostvarivanjem stabilnih poslovnih rezultata koji su nastavak provođenja dogovorenih mjera racionalizacije i postavljenih ciljeva.

Planiranje poslovanja, kvalitetno upravljanje troškovima, realno sagledavanje stvarnih potreba i mogućnosti, te kontinuirana racionalizacija poslovanja na svim segmentima, doveli su do toga da se poslovna godina završava sa ostvarenim prihodom od 4.883.970 KM, ostvarenim rashodima u visini od 4.539.798 KM i neto dobiti u iznosu od 322.497 KM.

Planirani ciljevi za 2019. godinu uglavnom su ostvareni. Uzimajući u obzir sve pokazatelje poslovanja, poslovnu 2019. godinu možemo ocijeniti kao dobru, jer smo, bez obira na negativne tendencije u okruženju i problemima sa naplatom potraživanja uspijevali redovno servisirati obaveze.

I u 2019. godini nastavljena je aktivna politika upravljanja potraživanjima. Pravovremenim sagledavanjem, te reagiranjem na zastoje u naplati usluga, Preduzeće blagovremeno pokreće postupke pred sudom protiv korisnika usluga koji ne plaćaju svoje obaveze, tako da su sva dospeljena nenaplaćena potraživanja utužena. Redovnim utuženjima uspjeli smo održati financijsku stabilnost Preduzeća.

Nastavkom mjera štednje i racionalnim ponašanjem došlo je do znatnih ušteda u poslovanju, posebno u dijelu efikasnosti radne snage.

Poseban naglasak i u 2019. godine dat je na komunikaciji sa korisnicima naših usluga

4. Djelatnost i vlasnička struktura

4.1 Djelatnost

Javno komunalno preduzeće „Komrad“ d.o.o. Bihać (u daljem tekstu: Preduzeće) čiji je osnivač Gradsko vijeće Bihać (u daljem tekstu: Osnivač) obavlja djelatnost od javnog društvenog interesa i ima svoje organe koji organiziraju i upravljaju Preduzećem, te koordiniraju i nadziru rad i poslovanje.

Preduzeće je registrovano u skladu sa važećim propisima kod Kantonalnog suda u Bihaću rješenjem broj U/I – 1278/03 od 10.11.2003. godine, s izmjenama upisa kod Općinskog suda u Bihaću rješenjem broj U/I- 310/05 od 06.12.2005. godine.

Preduzeće obavlja djelatnost u skladu s djelatnostima upisanim u Registar društva i razvrstanim u skladu sa Zakonom o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine, a kako Preduzeće obavlja više djelatnosti, razvrstavanje je izvršeno prema djelatnosti koju pretežno obavlja (glavna djelatnost);

Šifra djelatnosti KD BIH 2010: 38.11 Skupljanje neopasnog otpada

Javnom komunalnom preduzeću „Komrad“ d.o.o. Bihać Osnivač povjerava obavljanje:

- a) Komunalnih djelatnosti individualne komunalne potrošnje:
  - 1) Skupljanja, tretiranja i odlaganja otpada
  - 2) Djelatnost javnih parkirališta na području grada Bihaća
  - 3) Pogrebne djelatnosti
  - 4) Djelatnosti tržnica na malo (pijaca)
- b) Komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje propisanih Zakonom o komunalnim djelatnostima USK-a („Službeni glasnik USK“ br.4/11,11/11,6/12 i 13/12)
  - 1) Održavanje čistoće na javnim površinama
  - 2) Održavanje javnih površina
  - 3) Obavljanje higijeničarske službe
  - 4) Obavljanje usluga dekoracije

- 5) Održavanje objekata i uređaja javne urbane opreme
- 6) Održavanje javne rasvjete u stanju funkcionalne ispravnosti
- 7) Održavanje spomen obilježja, stratišta, mezaristana i grobalja-mezarja kulturno-istorijskog značaja
- 8) Uklanjanja građevina

4.2 Vlasnička struktura

Preduzeće je organizirano kao društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima („Službene novine F BiH“ broj 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12) sa 100 % državnim kapitalom.

OPIS	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja	Stanje na kraju predhodnog razdoblja	Razlika	% promjene
Osnovni kapital	2.549.139	2.549.139	-	-
Statutarne rezerve	306.051	222.092	83.959	137,80
Neraspoređena dobit	628.552	390.014	238.538	161,16
- Neraspoređena dobit ranijih godina	306.055	222.096	83.959	137.80
- Neraspoređena dobit izvještajne godine	322.497	167.918	154.579	192,05
UKUPNO osnovni kapital i rezerva	3.483.742	3.161.245	322.497	110,20

Tabela 2: Vlasnička struktura

Na povećanje kapitala od 10,20 % u promatranom periodu uticala je dobit ostvarena u 2019. godini

5. Način organizacije Preduzeća, opis usluga i izvori financiranja

Rad Preduzeća je organizovan po sektorima:

- Sektor za ekonomske i zajedničke poslove
- Sektor za operativno tehničke poslove

Unutar Sektora Preduzeća organizirane su djelatnosti po službama i organizacionim jedinicama.

Unutrašnja organizacija Preduzeća bliže je uređena Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

U toku 2019. godine zbog povećanog obima radnih aktivnosti ukazala se potreba za novom sistematizacijom radnih mjesta, kojom se povećava broj uposlenih, tako da dosadašnji Pravilnik o radu koji je na snazi od 2018. godine ne odražava stvarno stanje kadrova u Preduzeću. Novi Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o radu je usvojen od strane organa upravljanja Preduzeća i čeka na usvajanje od strane Gradskog vijeća.

Smatramo da su nove djelatnosti dobra prilika za osnivača preduzeća Grad Bihać, da raspoložive resurse koristi u funkciji poboljšanja kvalitete usluga JKP "Komrad" d.o.o. Bihać, razvoj novih djelatnosti u skladu sa Zakonom i potrebama Grada, te razvoj novih projekata u okviru djelatnosti preduzeća.

JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać posluje u skladu sa Statutom („Službeni glasnik grada Bihaća“ prečišćeni tekst broj 7/15).

Statutom su utvrđeni organi koji organizuju i upravljaju Društvom, te koordiniraju i nadziru rad poslovanja u skladu sa Statutom Društva, Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Zakonom o privrednim društvima.

Društvo zastupa i predstavlja Uprava, a lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje je Direktor Društva.

Uprava Društva nadgleda Plan poslovanja Društva i vrši praćenje realizacije kako bi se kretala u okvirima plana poslovanja, te po potrebi, u skladu sa ciljevima plana, revidira ga i usaglašava s kretanjima na komercijalnom tržištu.

Uprava i Nadzorni odbor odgovorni su za poštivanje postupaka javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i drugim propisima.

Uprava Društva vodi i organizuje poslovanje Društva, vodi računa o likvidnosti i solventnosti Društva, odgovara za zakonitost rada u Društvu, donosi opće i poslovne akte, predlaže odluke Skupštini društva putem Nadzornog odbora, izvršava preporuke, mišljenja, zaključke i odluke Odbora za reviziju, Društva, samostalno sklapa ugovore svih vrsta čija vrijednost ne prelazi iznos od 10.000 KM.

Za zaključivanje ugovora čija vrijednost prelazi iznos od 10.000 KM traži pismenu saglasnost većine članova Nadzornog odbora.

Uz pismeno ovlaštenje Nadzornog odbora vrši otpis procijenjenih nenaplaćenih potraživanja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i drugim zakonskim i podzakonskim propisima.

POSLOVNE AKTIVNOSTI:	IZVORI I NAČIN FINANCIRANJA:
I KOMUNALNA DJELATNOST INDIVIDUALNE KOMUNALNE POTROŠNJE	
- Skupljanje, tretiranje i odlaganje komunalnog otpada	iz cijene komunalne usluge - korisnici usluge, fizičke i pravne osobe
- Pogrebna djelatnost	iz cijene komunalne usluge od korisnika; iz godišnje naknade za korištenje grobnih / mezarnih mjesta
- Djelatnost javnih parking na području Grada Bihaća	iz cijene komunalne usluge - korisnici usluge, fizičke i pravne osobe
- Upravljanje i održavanje tržnice na malo - pijaca	iz cijene komunalne usluge od korisnika prodajnih površina

II KOMUNALNE DJELATNOSTI ZAJEDNIČKE KOMUNALNE POTROŠNJE	
- Održavanje čistoće na javnim površinama - Održavanje javnih površina - Obavljanje higijeničarske službe - Obavljanje usluga dekoracije - Održavanje objekata i uređenje javne urbane opreme - Održavanje javne rasvjete u stanju funkcionalne ispravnosti - Održavanje spomen obilježja , stratišta, mezaristana i grobalje – mezarja kulturno istorijskog značaja	iz sredstava koja se obezbjeđuju u budžetu grada na osnovu Programa obavljanja komunalnih djelatnosti iz oblasti zajedničke komunalne potrošnje
III UKLANJANJE GRAĐEVINA	Iz cijene usluge – korisnici usluge, fizičke i pravne osobe

Tabela 3: Pregled poslovnih aktivnosti i ostvarenje poslovnih prihoda – izvori financiranja

Preduzeće se financira iz vlastitih sredstava i sredstava gradskog budžeta.

JKP Komrad“ d.o.o. Bihać svoje prihode ostvaruje obavljanjem svoje djelatnosti, odnosno naplatom potraživanja od korisnika komunalnih usluga. Od ukupno ostvarenih prihoda 19 % čine prihodi koji se naplaćuju iz gradskog budžeta.

Pored ovih izvora financiranja, preduzeće koristi i namjenska sredstva Fonda za zaštitu okoliša i Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK-a (ekološke naknade), apliciranjem na javne pozive i izradom projekata koji zadovoljavaju kriterij povoljnog utjecaja na okoliš.

Ugovorom o poslovnoj saradnji sa Društvom za postupanje sa ambalažnim otpadom „Ekopak“ d.o.o. Sarajevo dogovoren je projekat „Uspostava i razvoj primarne selekcije ambalažnog otpada iz komunalnog čvrstog otpada u općini Bihać“. Poboljšanjem uvjeta prikupljanja ambalažnog otpada planira se povećati količina prikupljenog ambalažnog otpada za 20 %. Istovremeno smanjuje se neiskoristivi dio otpada koji se odlaže na deponiju. Na taj način se obezbjeđuju sredstva koja smo dužni namjenski utrošiti sa ciljem unapređenja poslovne saradnje i sortiranja ambalažnog otpada iz komunalnog čvrstog otpada u gradu Bihaću.

U prvoj polovini 2019 godine preduzeće je dobilo donacijom IOM-a multifunkcionalni stroj AUSA u vrijednosti od 298.124,12 KM.. U istom period Preduzeće je dobilo donaciju od 50 toplocinčanih kontejnera u vrijednosti 32.500 KM od međunarodne organizacije IOM.

U prvoj polovini 2019 nabavljen je multifunkcionalni stroj AUSA u vrijednosti od 255.450 KM koji se vodi na kontu investicija u toku. Za ovaj stroj Grad je donirao 100.000 KM.

6. Zaposlenost i iskorištenje fonda radnog vremena

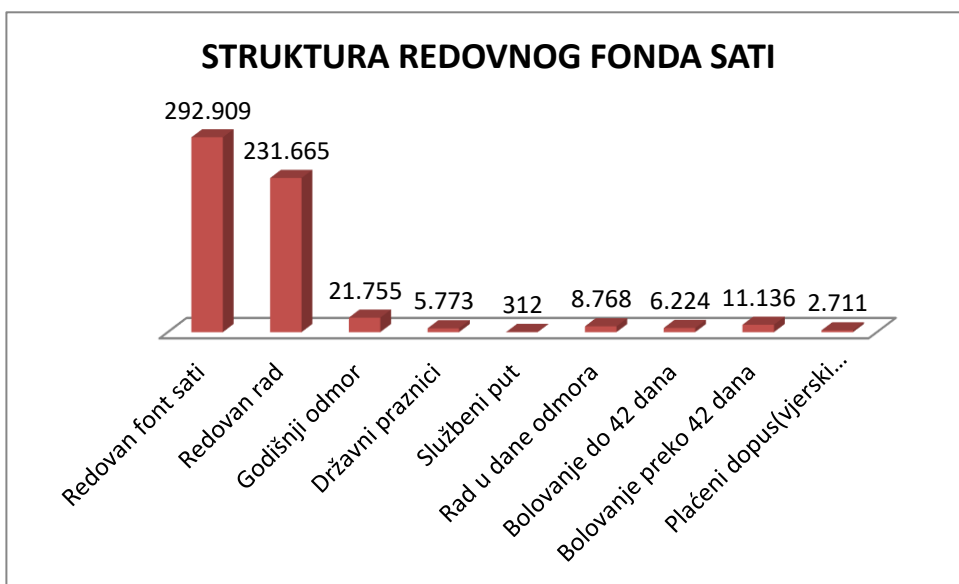
Strukturu ukalkuliranih sati rada u 2019. godini dajemo u slijedećim tabelama

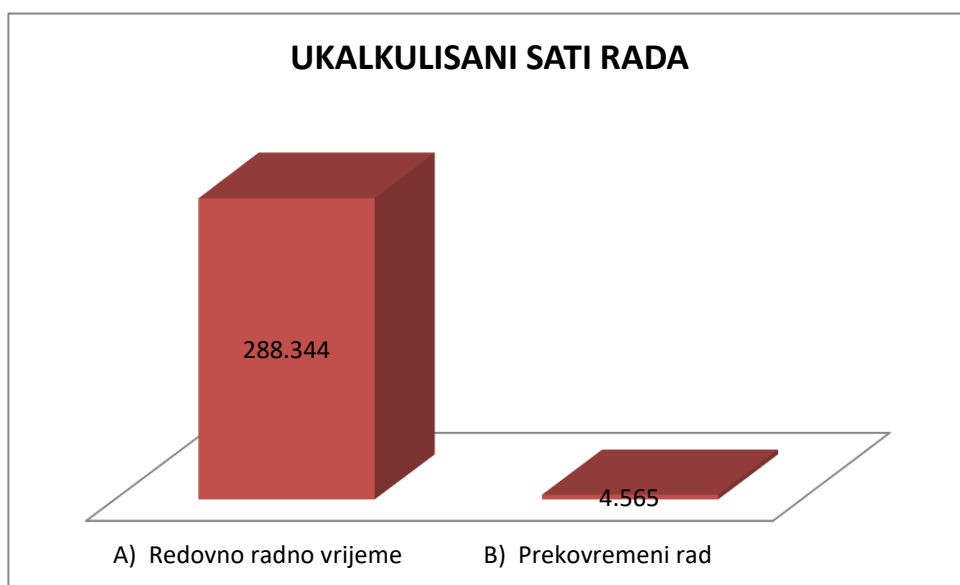
VRSTA PRIMNJA	SATI	%
UKALKULISANI SATI RADA (A+B)	292.909	100%
A) Redovno radno vrijeme	288.344	98%
B) Prekovremeni rad	4.565	2%

Tabela 4: Ukalkulirani sati rada

Red.broj	STRUKTURA REDOVNOG FONDA SATI	SATI	%
	Redovan font sati	292.909	100%
1.	Redovan rad	231.665	79,09%
2.	Godišnji odmor	21.755	7,43%
3.	Državni praznici	5.773	1,97%
4.	Službeni put	312	0,11%
5.	Rad u dane odmora	8.768	2,99%
6.	Bolovanje do 42 dana	6.224	2,12%
7.	Bolovanje preko 42 dana	11.136	3,80%
8.	Plaćeni dopus(vjerski praznici)	2.711	0,93%

Tabela 5: Struktura redovnog fonda sati

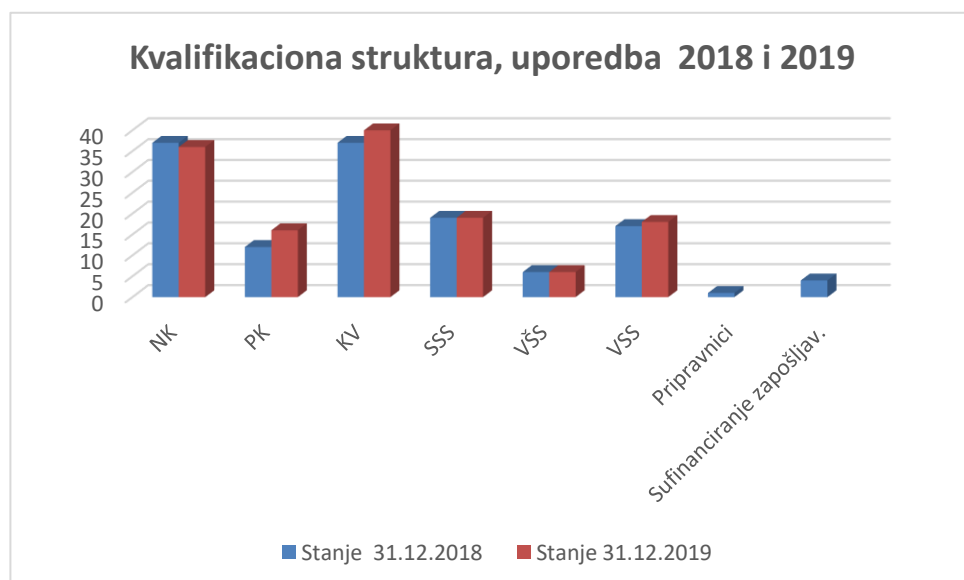

Na bazi prosječnog broja zaposlenih na bazi stanja krajem mjeseca, prosječno je u 2019. godini bilo zaposleno 135 radnika, a na bazi ukalkuliranih sati rada 140.

U narednim tabelama dat je raspored radnika po poslovnim jedinicama i kvalifikacionoj strukturi.

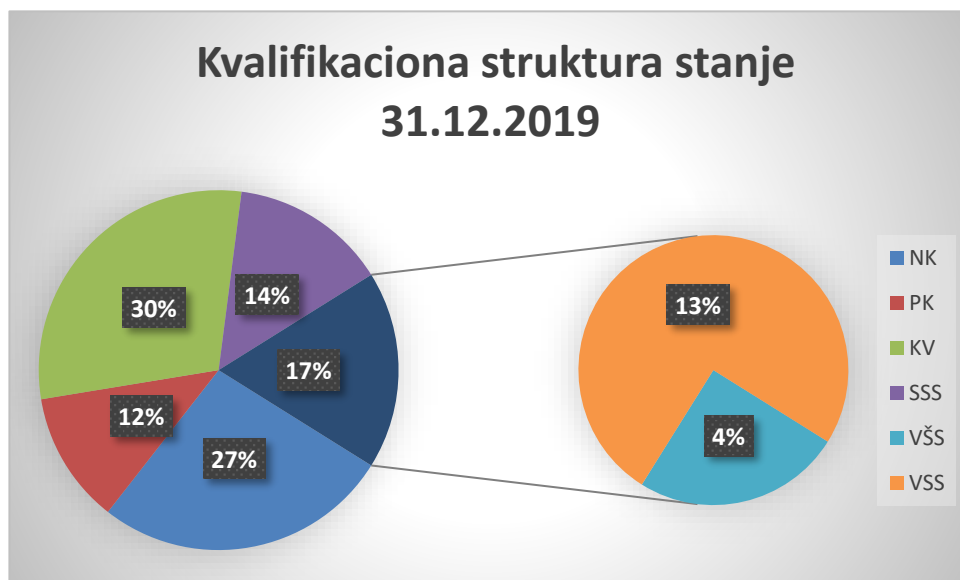
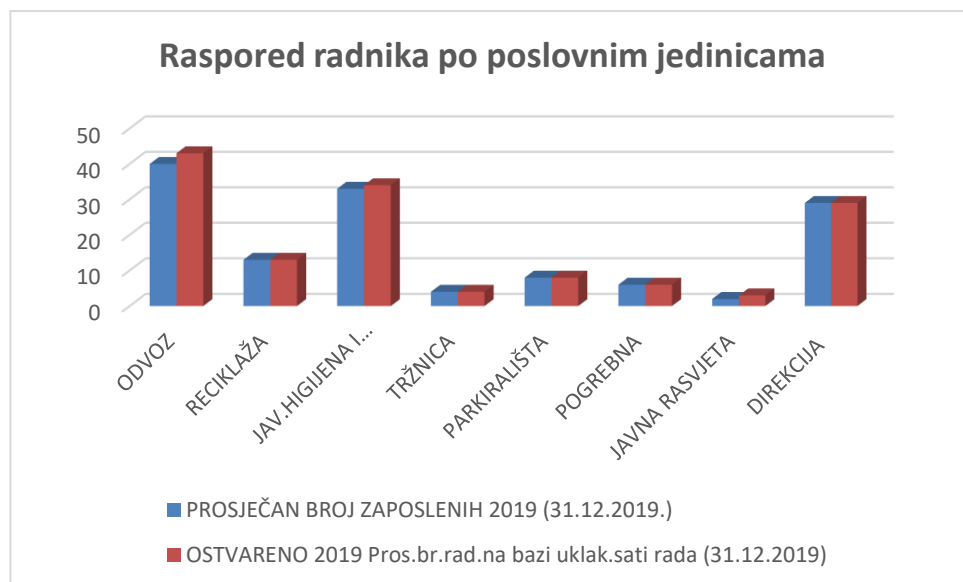
Kvalifikaciona struktura	Stanje 31.12.2018	Stanje 31.12.2019
NK	37	36
PK	12	16
KV	37	40
SSS	19	19
VŠS	6	6
VSS	17	18
UKUPNO	128	135
Pripravnici	1	
Sufinanciranje zapošljav.	4	
SVE UKUPNO	133	135

Tabela 6: Uporedba stanja radnika u 2018. i 2019. godini

	PROSJEČAN BROJ ZAPOSLENIH 2019 (31.12.2019.)	OSTVARENO 2019 Pros.br.rad.na bazi uklak.sati rada (31.12.2019)
ODVOZ	40	43
RECIKLAŽA	13	13
JAV.HIGIJENA I ZELENILO	33	34
TRŽNICA	4	4
PARKIRALIŠTA	8	8
POGREBNA	6	6
JAVNA RASVJETA	2	3
DIREKCIJA	29	29
UKUPNO	135	140

Tabela 7: Prosječan broj zaposlenih i prosj. br. radnika na bazi ukalkuliranih sati rada

Najveće učešće u ukupnoj kvalifikacionoj strukturi odnosi se na PK i NK radnike, koji u ukupnom broju zaposlenih učestvuju sa 39%, što je opravdano s obzirom na djelatnost kojom se Preduzeće bavi. Zatim 30% čine KV radnici, 17 % su zaposleni sa SSS, 4% sa VŠŠ i 13 % sa VSS.

Od 135 radnika zaposlenih u Preduzeću na kraju 2019. godine, 119 ih je u stalnom radnom odnosu, puno radno vrijeme i 1 radnik u stalnom random odnosu, na pola radnog vremena, a 15 radnika je zaposleno na određeno vrijeme.

U toku 2019. godine u Preduzeću su bila zaposlena 3 pripravnika po Ugovoru o sufinanciranju osposobljavanj za rad u struci i stjecanju prvog radnog iskustva na period od 12 mjeseci. Oni su svoj program započeli u 2018. godini i završili ga u novembru 2019. godine. Također 8 radnika je bilo zaposleno po Ugovoru o sufinanciranju zapošljavanja – periodično sezonsko zapošljavanje ljeto 2019 u trajanju od 6 mjeseci, zatim 1 radnik po Ugovoru o sufinanciranj zapošljavanja - Zapošljavanje žena i 1 radnik po Ugovoru za sufinanciranje zapošljavanja - prilika za sve.

7. Mjerenje zadovoljstva korisnika usluga

Preduzeće je u 2016. godini napravilo veliki iskorak uvođenjem Sistema upravljanja kvalitetom i ispunjavanjem zahtjeva standarda ISO 9001:2015.

Uspostavom Standarda i operativnih procedura na svim razinama, a posebno u dijelu uprave Preduzeća koji kroz mjesečne prognoze poslovanja optimiziraju troškove poslovanja za sve organizacione jedinice, te se i u 2019. godini nastavilo pridržavati zadanih odrednica što je garancija boljeg i kvalitetnijeg poslovanja, jer kvaliteta pruženih usluga je naš glavni i osnovni cilj.

Poseban naglasak i ove godine dat je na komunikaciji sa korisnicima naših usluga. Tako je u 2019. godine izvršena anketa na uzorku od 326 korisnika - fizička lica. Korisnici su ocjenjivali kvalitet usluga ocjenama od 1 do 5. Anketiranje je provedeno putem web stranice JKP "Komrad" i putem anketnih listića. Nije izvršeno mjerenje zadovoljstva korisnika za PJ Javna rasvjeta radi kratkog vremenskog perioda djelovanja ove poslovne jedinice. Period od 7 mjeseci u 2019. godini je prekratak za davanje ocjena rada ove poslovne jedinice.

Ukupna prosječna ocjena je 3,59 što iznosi ukupno 71,80 % zadovoljnih korisnika. Ove godine prosječna ocjena je veća za 4,66 % u odnosu na 2018. godinu. Ovaj rast zadovoljstva korisnika, pokazatelj je efikasnosti poduzetih mjera koje su dovele do poboljšanja poslovanja. U tabeli su date prosječne ocjene po poslovnim jedinicama.

Na osnovu ovih pokazatelja izvršice se tražena poboljšanja u skladu sa trenutnim mogućnostima Preduzeća.

	Prosječna ocjena
PJ Odvoz	3,75
PJ Javna higijena i zelenilo	4,63
PJ Reciklaža	3,50
PJ Pijaca i tržnica	4,13
PJ Pogrebno	4,40
PJ Parking	4,00
Administrativne usluge	2,51

Tabela 8: Prosječna ocjena po poslovnim jedinicama

8. Temeljne odrednice poslovne politike

U skladu sa već postavljenom strategijom rada i razvoja, u protekloj godini radilo se na nizu projekata koji su i realizirani, a isti su usmjereni na daljnji razvoj Preduzeća u svim djelatnostima odnosno područjima rada, unapređenju uvjeta pružanja usluga, te povećanju kapaciteta, standarda i mogućnosti rada, a sve to u cilju podizanja kvalitete rada i poslovne efikasnosti.

U cilju uspješnosti poslovanja Uprava je provodila poslovnu politiku Preduzeća, primjenjujući svu zakonsku regulativu vezanu za djelatnost, kao i Statut Preduzeća. Temeljne odrednice poslovne politike Preduzeća u cijelosti su obuhvaćene ovim Izvještajem.

U okviru ovog poglavlja, smatramo značajnim obrazložiti bitnije odrednice poslovne politike o kojima je Uprava vodila računa u njihovom provođenju i koje su korištene u poslovanju za 2019.godinu.

8.1. Izvršenje radnih aktivnosti

Poslovna jedinica Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada

Osnovni poslovni cilj ove poslovne jedinice je provođenje aktivnosti na prikupljanju i odvozu komunalnog otpada, održavanju lokacije za privremeno odlaganje otpada, odnosno sanacija i tretman deponije „Gorjevac- Kruškovača“, kao i provođenje ostalih aktivnosti koje se odnose na postupanje sa komunalnim i ostalim vrstama otpada na području grada Bihaća i u skladu sa zakonskim propisima iz oblasti upravljanja otpadom.

Upravljanje otpadom je složen proces, koji zahtjeva efikasan i sveobuhvatan pristup, usmjeren na smanjenje količine otpada, reciklažu i propisno odlaganje na deponiju.

Organizovanim sakupljanjem i odvozom otpada stvaraju se potrebni uslovi za zdrav život i nesmetano funkcionisanje grada.

Organizovani odvoz obuhvata redovno sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, kao i organizovan odvoz krupnog otpada u saradnji sa lokalnom zajednicom.

U području najveće poslovne jedinice Preduzeća, jedinice zadužene za prikupljanje i odvoz komunalnog otpada, već duži niz godina konstantno se provode aktivnosti na uspostavi cjelovitog sistema upravljanja otpadom.

Krupni otpad, se na teritoriji grada Bihaća prikuplja prema Planu preuzimanja, transporta i odlaganja krupnog otpada za grad Bihać, u kojem su tačno određeni vrijeme i način preuzimanja, transporta i odlaganja krupnog otpada na konačnu lokaciju, lokacije na koje je potrebno sabirati krupni otpad i način obavještanja korisnika usluge o vremenu i načinu odlaganja i preuzimanja krupnog otpada.

JKP „Komrad“ kao davalac usluge, ukupnu teritoriju grada Bihaća podjelio je na dvije zone, na kojima se vrši gore navedena usluga.

Zona 1- gradsko područje koje obuhvata područje osam mjesnih zajednica. Ukupan broj domaćinstava koja obuhvata ova zona je 7.444. Broj odvoza je tri puta sedmično, a u ovoj zoni je formirano 19 sabirnih punktova krupnog otpada.

Zona 2- obuhvata područje prigradskih naselja i seoskih mjesnih zajednica sa ukupno 27 mjesne zajednice. U ovoj zoni imamo 8.997 domaćinstava. Dinamika odvoza je dva puta mjesečno sa 31-im sabirnim punktom.

Poslovna jedinica Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada raspolaže sa 6 kamiona autosmečara i 1 kamion samopodizač. Na kamionima autosmečarima radi 6 posada. Jedna posada se sastoji od vozača i 2 pomoćna radnika.

Za odvoz krupnog otpada i rasutih materijala koriste se dva kiper kamiona, jedan kamion kombinacija kiper – istovarna ruka i jedna kombinirka CAT

Za tretman otpada na deponiji se koristi radna mašina buldožer gusjeničar.

U okviru poslovne jedinice je i mehaničarska radiona.

U nastojanju da područje Grada Bihaća bude u što većoj mjeri obuhvaćeno uslugom pomenute djelatnosti s ciljem postizanja boljih ekonomskih i ekoloških efekata, tokom 2019. godine usluge sakupljanja i odvoza smeća pokrile su oko 98 % teritorije Grada Bihaća.

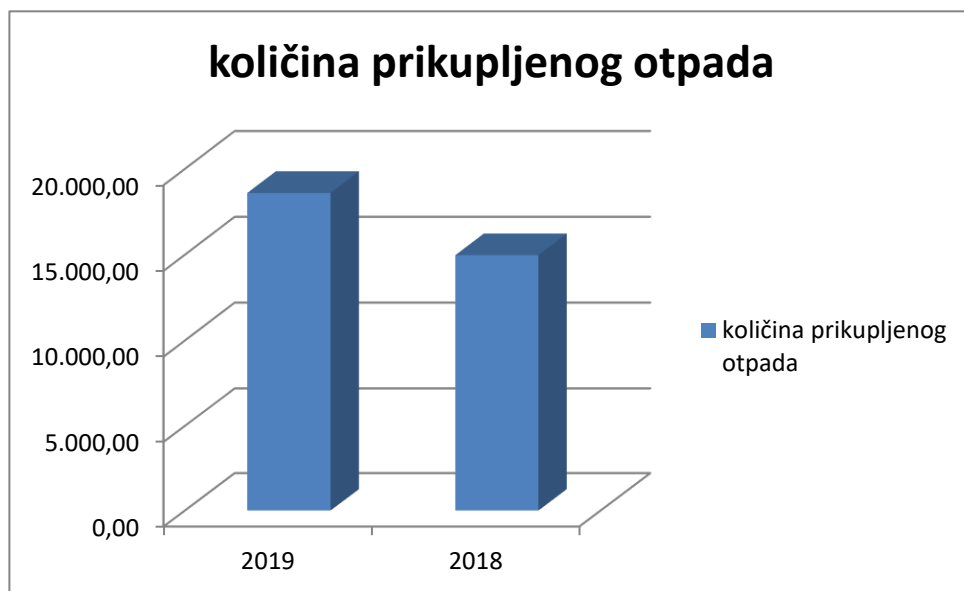
Organizirano sakupljanje i odvoz komunalnog i drugog neopasnog otpada vrši se prema Planu skupljanja i transporta komunalnog otpada grada Bihaća koji je sačinjen u skladu sa Odlukom o načinu postupanja sa komunalnim otpadom na području grada Bihaća, sedam dana u sedmici.

Usluga odvoza otpada pruža se stanovništvu grada Bihaća na području gdje postoje tehnički uvjeti da vozila Preduzeća mogu nesmetano prići i preuzeti otpad.

Odvoz otpada organiziran je tako da se vrši jednom nedeljno u najvećem broju naselja, osim u užem dijelu grada, gdje se prikupljanje i odvoz vrši svakodnevno.

Bitno je istaći da je organizaciona jedinica Prikupljanje i odvoz komunalnog otpada tokom 2019.godine, obavljajući djelatnost, prikupila i sanirala slijedeće količine otpada:

- dnevno	cca.	55,35 tona
- sedmično		387,45 tona
- mjesečno		1.549,81 tona
- godišnje		18.597,80 tona

Iz grafikona je vidljivo da je količina prikupljenog otpada u 2019 godini veća za 24,20 % nego u 2018. godini. Broj korisnika u 2019. godini neznatno se povećao u odnosu na 2018. godinu, ali se količina prikupljenog i odveženog otpada znatno povećala.

Zbog svega treba se raditi na edukaciji stanovništva po kojem će se više obratiti pažnja na selektivno prikupljanje otpada.

Naprijed utvrđena količina prikupljenog otpada deponovana je i sanirana na privremeno utvrđenoj deponiji Gorjevac - Kruškovača.

Za sanaciju prilaznog puta za deponiju tokom 2019. godine obezbijeđen je rad gredera i bagera sa čekićem.

Poslovna jedinica Reciklaža

Selektivno sakupljanje značajno unapređuje komunalne djelatnosti i doprinosi očuvanju životne sredine.

Kad se govori o upravljanju otpadom, selektiranje prikupljenog otpada jedan je od prioriteta Preduzeća. Iskorištavanje, odnosno upotreba otpada obavlja se na način da se vrši odvojeno prikupljanje otpada na samom mjestu nastajanja, a provodi se odvojenim prikupljanjem raznih vrsta otpada putem eko otoka i sličnim akcijama, gdje se raznovrsni otpad prikuplja u zasebne posude namijenjene određenoj vrsti otpada, te se time podstiče proces reciklaže.

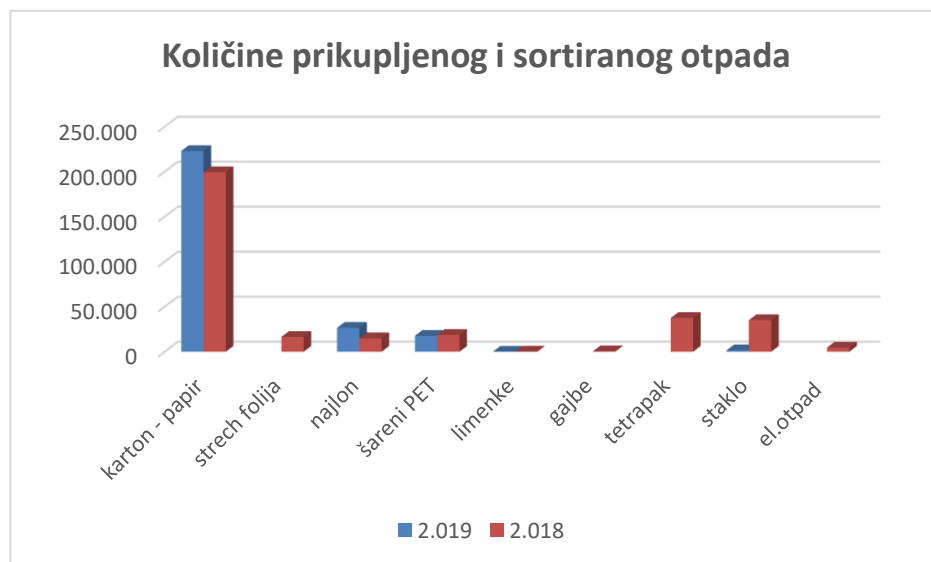
Zbog svega gore navedenog JKP "Komrad" otpočeo je u 2018. godini pilot projekat selektivnog prikupljanja otpada na mjestu nastanka u suradnji sa EKO pakom. Projekat se nastavio i u 2019. godini i po pokazateljima daje dobre rezultate.

Za potrebe projekta EKO – pak je dao na upotrebu JKP "Komrad" 200 plastičnih kanti za selektivno prikupljanje otpada na mjestu nastanka, a JKP "Komrad" je tim kantama zadužio domaćinstva koja učestvuju u pilot projektu. Mjesto realiziranja projekta su individualna domaćinstva MZ Luke, Bihać. Na mjestu nastanka se prikuplja papir i plastična ambalaža, tako je svako domaćinstvo, koje učestvuje u pilot projektu zadužilo dvije kante od 110l. Sa početkom pilot projekta se počelo u novembru mjesecu 2018 godine i nastavilo se u 2019. godini. Jednom sedmično se odvozi razvrstani otpad

Tokom 2019. godine prikupljeno je i balirano 288.396 kg ambalažnog otpada, od čega presani karton – papir čini 77,33 % realizacije, a ostali korisni otpad 22,67 %

Struktura realizacije po vrstama korisnog otpada je slijedeća :

1.	Karton-papir	223.020	kg
2.	Najlon	26.310	kg
3.	Šareni PET	17.730	kg
4.	Limenke	60	kg
5.	El. otpad	4.626	kg
6.	Staklo	16.400	kg

Izgradnjom objekta Reciklažnog dvorišta - poluotvorenog tipa za privremeni smještaj selektiranog otpada kojeg je Grad Bihać izgradio iz namjenskih sredstava Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša USK (ekološke naknade) s ciljem jačanja tehničkih kapaciteta Preduzeća, stvorena je pretpostavka za dalji razvoj ove organizacione jedinice.

Naredna faza je završetak objekta Reciklažnog dvorišta i opremanje istog transportnom trakom (reciklažni sto) za selektiranje otpada gdje će se djelomično pomiješani otpad razdvajati po vrsti, koji se onda privremeno skladište do isporuke prerađivaču takve vrste otpada.

Na ovaj način direktno se smanjuje količina otpada koja se trajno odlaze na samo odlagalište, a izdvojeni otpad vraća se kao sirovina.

Posebna pažnja se posvećuje edukaciji stanovništva o značaju pravilnog upravljanja otpadom, putem informacija o opasnostima, koje otpad predstavlja za životnu sredinu, kako bi se isti podstakli na odvojeno sakupljanje, smanjenje otpada i podršku procesu reciklaže.

Posude za sakupljanje otpada su postavljene u zajedničkom interesu stanovništva i preduzeća. Odgovornim korištenjem, ova oprema se koristi duži vremenski period, čime se stvaraju i financijske uštede.

Sredstva se ulažu u modernizaciju komunalne mehanizacije i opreme, čime se unapređuje komunalna djelatnost.

Obzirom da ova djelatnost ima opštedruštveni značaj, daljnjim opremanjem i razvojem, u narednom periodu očekuju se i bolji rezultati.

Poslovna jedinica Javna higijena i zelenilo

Planom i programom rada za održavanje zajedničke komunalne potrošnje, Operativnim programom radova zimskog održavanja (gradskih ulica, dijela javnih površina, lokalnih i nekategorisanih cesta na području Grada Bihaća) donesenim od strane JU "Zavod za prostorno uređenje" Bihać (u daljem tekstu: Zavod), kao i planom i programom Preduzeća za poslove individualne komunalne potrošnje, a pod nadzorom Zavoda, u toku poslovne 2019. godine, urađeni su slijedeći poslovi i radni zadaci :

- Javna komunalna higijena, koja podrazumijeva čišćenje i održavanje javnih saobraćajnih površina
- Održavanje i uređenje javnih zelenih površina;
- Održavanje i uređenje grobalja /grebalja;
- Održavanje prohodnosti javnih saobraćajnih površina u zimskom periodu
- Održavanje spomen obilježja, stratišta;
- Održavanje objekata i uređaja javne urbane opreme;
- Vanredne aktivnosti

Preduzeće kao izvođač radova, sve zadatke utvrđene Programom zajedničke komunalne potrošnje (u daljnjem tekstu ZKP-a) i Operativnim programom radova zimskog održavanja, prema investitoru izvršava sukladno ugovornom odnosu za poslovnu godinu.

U cilju efikasnosti u radu i realizaciji programa u što većem obimu, za sve poslove urađeni su dinamički planovi čije izvršenje prati investitor, kao nadzorni organ nad izvršenjem poslova.

1. Tokom 2019. godine u ovoj oblasti urađeno je slijedeće:
  - javne saobraćajne površine čišćene su i održavane ručno i mašinski ;
  - ručno metenje (dnevno 8.200 m²) i kupljenje otpadaka (dnevno 25.000m²) podijeljeno na (4) ZONE (I - IV) ;
  - mašinsko čišćenje (dnevno 50.000 m²) podijeljeno na (4) ZONA - tokom cijele godine;
2. U dijelu koji se odnosi na održavanje javnih površina, ističemo da je tokom 2019. godine održavano 221.074 m² zelenih površina, staza 17.553 m² i cvjetnih gredica 2.032 m². Izvršeno je potpuno uklanjanje i orezivanje, dotrajalih i oštećenih stabala raznog drveća u ukupnoj količini od 95 komada. Košenje zelenih površina izvršeno je više puta godišnje u ukupnoj količini od 951.819 m², te je u cvjetne rasade tokom 2019.godine zasađeno na površini od 743 m² raznog sezonskog cvijeća. Izvršena je sadnja mladih sadnica stabala u ukupnoj količini od 150 komada.
3. U 2019. godini izvršeno je uklanjanje 269 leševa pasa litalica i mačaka sa gradskih, prigradskih i ostalih urbanih sredina, te izvršen ukop na gradsku deponiju Gorjevac-Kruškovača.
4. Kod održavanja grobalja /mezarja, Programom ZKP-a akcenat je dat na odvoz otpada,

Kao i na košenje zelenih površina koja nisu pod nadzorom određenih MZ i drugih zajednica.

Sa grobalja - mezarja koja su obuhvaćena programom, odveženo je otpada u slijedećim količinama:

1. Kontejner mali	V=1,1 m ³	KOM	276
2. Kontejner veliki	V= 5 i 7 m ³	KOM	30
6. Održavanje Spomen obilježja, odnosi se na održavanje "stratišta, mezaristana i grobalja – mezarja od kulturno historijskog značaja". Prema programu ZKP-a za 2019. godinu obuhvaćeno je održavanje grobalja - grebalja : jevrejsko, partizansko, spomen obilježje Garavice i jama Bezdana, čija je realizacija izvršena sa 100%.
7. Održavanje, popravak dječijih igrališta i ostali poslovi čišćenja, realizirani su aktivnostima koje su određene – održavanjem i uređenjem javne urbane opreme.

Tokom 2017.godine realizirana je nabavka tri platenika, dva od 100m² i jedan cca 50m² te su isti postavljeni na zemljište koje je prethodno pripremljeno za njihovo postavljanje u krugu Reciklaže. Uzgoj cvijeća za potrebe Grada planiran je kad se za to steknu uslovi, što će svakako utjecati na rad i poslovne aktivnosti ove poslovne jedinice.

Zimsko održavanje prohodnosti javnih saobraćajnih površina u 2019. godini

Zima u 2019. godini bila je iznad prosječno topla, tako da se nije ni došlo do značajnijeg angažovanja ljudi i sredstava za rad.

U periodu zimskog održavanja javnih saobraćajnih površina tokom 2019. godine, angažirana su vozila za potrebe čišćenja gradskih ulica u dužini od 83,4 km, i trotoara u dužini od 33 km.

Za realizaciju ovih poslova tokom I,II, i XII 2019 .godine angažirali smo slijedeća m/v i sredstva :

- 2 kamiona sa ralicom i posipačem soli,
- 2 vozila Unimog sa ralicom i posipačem soli,
- 1 utovarivač-kombinirka
- 2 komunalna traktora,
- 20 radnika u kontinuitetu na čišćenju i posipanju soli.
- 1 Avant mašina
- 2 sniježne freze
- 1 traktor Stayr

Učinak angažovanih sredstava i radnika je :

Kamionkiper sa ralicom i posipačem	ES	22
Unimog sa ralicom i posipačem	ES	128
Veliki Traktor sa posipačicom	ES	127,5
Radnici	ES	2.783
Multikat AVANT	ES	41
Skip- kombinirka	ES	8
Mali traktor sa ralicom	ES	23

Organizaciona jedinica Javna rasvjeta

Pod upravljanjem objektima i uređajima javne rasvjete podrazumjevaju se radovi u cilju osiguranja funkcioniranja sistema javne rasvjete, zaštite istog i održavanja tehničke ispravnosti. Aktivno sa radom ova PJ počela je tek u 11 mjesecu 2018 godine.

Ova PJ od mehaničke opreme ima auto korpu. Domet auto korpe je 27 m

Organizacijska jedinica Javna rasvjeta obuhvata sljedeće radne aktivnosti:

- ugradnja izvora svjetlosti;
- ugradnjapredspojnih elemenata i pomoćne opreme;
- ugradnja uklopne opreme;
- ugradnja kabela sa spojnim i montažnim elementima;
- ugradnja i sanacija rasvjetnih stubova;
- ugradnja konzola;
- zemljani radova i
- radovi na instalacijama Javne rasvjete.

Učinak angažovanih srestava je:

elektromontera	ES	1.829
auto skip	ES	29
skip – kombinirka	ES	5

Poslovna jedinica Pogrebna djelatnost

Površine zelenila na mezarju - groblju koje su se kosile u toku 2019. godine iznosile su 20.000 m². Pored ovih poslova u dijelu koji se odnosi na održavanje mezarja - grobalja, rađeni su i sljedeći poslovi:

- čišćenje staza površine 4.885 m² (mašinski i ručno)
- čišćenje snijega i sprečavanje poledice sa svih pristupnih staza (mašinsko i ručno)
- zamjena dotrajalih vrtnih slavina
- odvoz otpada kontejnerom - 195 odvoza (195 malih kontejnera 1100 l)
- po zahtjevu naručilaca, pogrebne usluge davane su na gradskom mezarju - groblju "Humci" i ostalim mezarjima - grobljima na području Grada Bihaća
- broj datih usluga ukupa iznosi 343, a treba istaći postignutu kvalitetu i zadovoljstvo naručilaca, uz znatno niže cijene pogrebne opreme u odnosu na ostale davaoce pogrebnih usluga
- izgradnja mezarnih – grobnih mjesta i izgradnja grobnica po zahtjevima naručilaca.
- prevoz i ukop patološkog otpada

U 2019. godini nastavila se sa izradom grobnica, što dokazuje da su naše usluge prepoznate kao kvalitetne i cjenovno prihvatljive.

Poslovna jedinica Tržnica i pijaca

Usluge tržnice i pijace tokom 2019. godine obavljale su se na prostoru Gradske tržnice i pijace u ulici Hadžiabdića mahala.

Pijačnim redom uređen je način pružanja usluge tržnice na malo-pijace i to: korisnik usluge, davalac usluge, proizvodi koje je dozvoljeno prodavati na pijaci, šematski raspored prodajnih mjesta na pijaci, vrijeme dostave proizvoda na tržnicu-pijacu, čišćenje i odvoženje otpada, naknade za korištenje usluge tržnice na malo-pijace, održavanje i čišćenje pijace, radno vrijeme pijace i drugi elementi neophodni za rad pijace.

U toku 2019. godine naplata naših usluga vršena je po cjenovniku, a u odnosu na predhodni period nisu povećane cijene usluge, već su zadržane na postojećem nivou za dnevni zakup tržno-pijačnih usluga na zelenim pijacama, za korištenje pijačnog prostora za prodaju proizvoda kućne radinosti, konfekcije, zanatskih i drugih proizvoda, kao i cijene za ostale naknade.

Prihodi u ovoj poslovnoj jedinici ostvaruju se od iznajmljivanja pijačnih tezgi, iznajmljivanja zaštitne ograde, zakupa drvenih kućica i zakupa jednog poslovnog prostora.

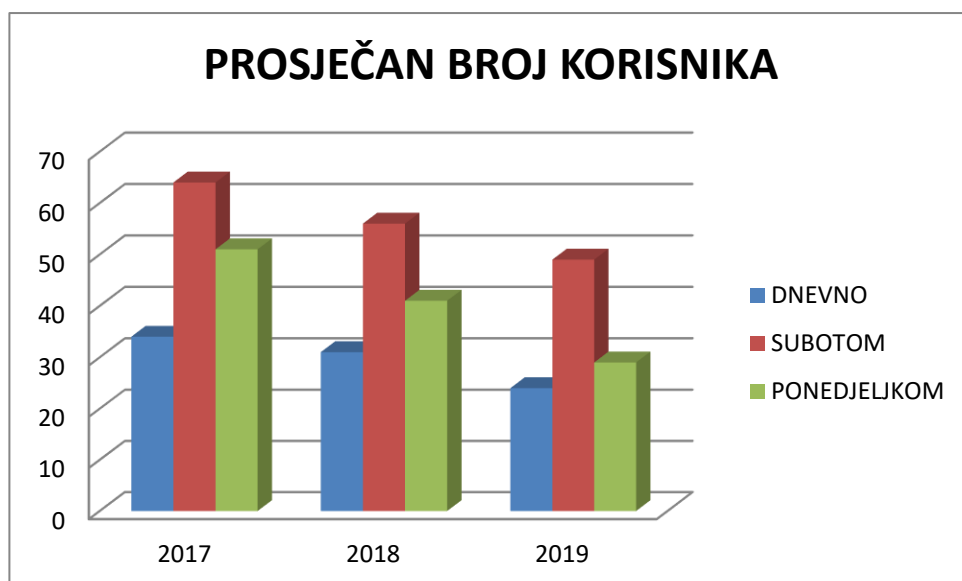
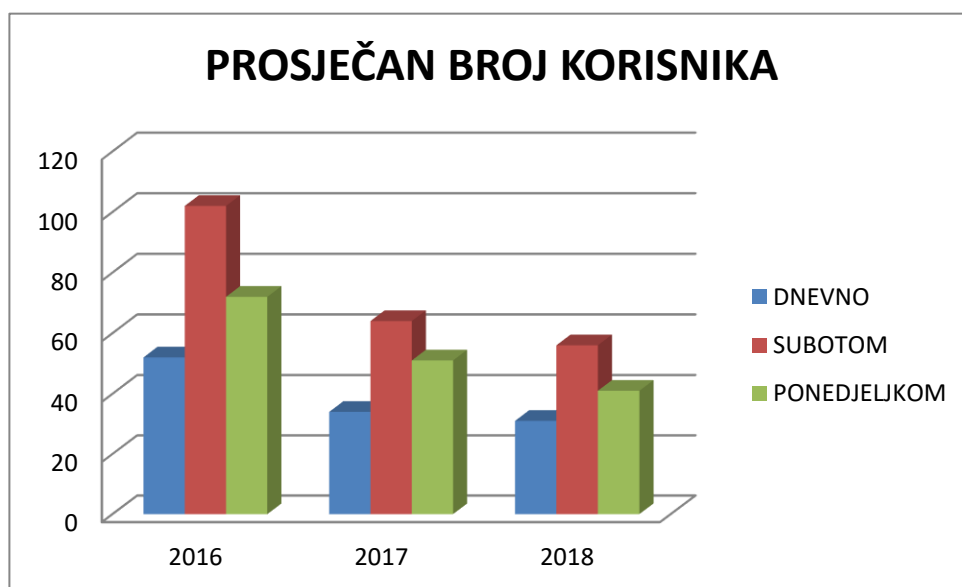
Za zakup sajamskih drvenih kućica iskazan je veliki interes privrednih subjekata u 2019 pa se planira izgradnja novih drvenih kućica u 2020 godini. Povećanjem broja dvenih kućica JKP "Komrad" na efikasan i adekvatan način odgovara potrebama tržišta i prilagođava svoje poslovanje.

I pored angažiranosti Preduzeća na poboljšanju kvaliteta usluga, trend smanjenja broja korisnika usluga od zakupa na tržići i pijacama se nastavlja i u ovoj godini.

Prosječan broj korisnika za jedan dan kretao se od 19 do 31 korisnika pijačnih usluga, tj .prosječan broj korisnika na dnevnoj bazi je 24, sa prosječnom dnevnom realizacijom od 101 KM.

Padu broja korisnika usluga pijace i tržnice, osim problema koji su evidentni ranijih godina (odlazak građana u velike tržne centre) je i obaveza korisnika naših usluga da imaju pribavljeno odobrenje nadležnog organa uprave, tj da registruju djelatnost trgovine na malo.

Cjenovnik usluga korištenja prostora tržnice na malo (pijaca) u skladu je sa Odlukom o načinu formiranja cijena komunalnih proizvoda i usluga individualne komunalne potrošnje.

Poslovna jedinica Parkirališta

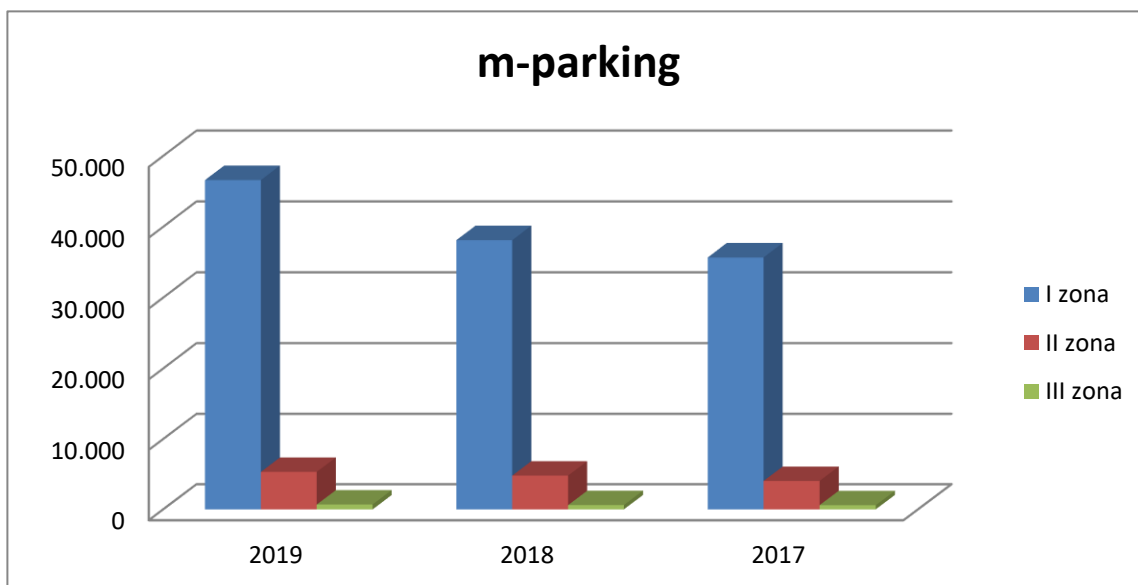
Organizaciona jedinica Parkirališta svoje prihode ostvaruje od pružanja usluge parkiranja na području grada Bihaća uz naplatu na javnim parkiralištima na lokacijama Trg-rampa i u nultoj, I, II, III zoni, zatim od iznajmljenog parking prostora u krugu Kantonalne bolnice, od usluga korištenja parking površine namijenjene za parkiranje vozila stanara u objektima kolektivnog stanovanja, kao i davanjem parkinga u zakup javnim ustanovama, pravnim i fizičkim licima, zaključavanjem nepravilno parkiranih motornih vozila liscama.

U nultoj zoni imamo tri parkirališta i Trg-rampu. U I zoni je sedam parkirališta, u II zoni je šest parkirališta i u III zoni imamo jedno parkiralište.

U 2019 godini naplaćivao se parking i na parking u krugu Kantonalne bolnice dr.Irfan Ljubijankić, za koji se plaća najamnia.

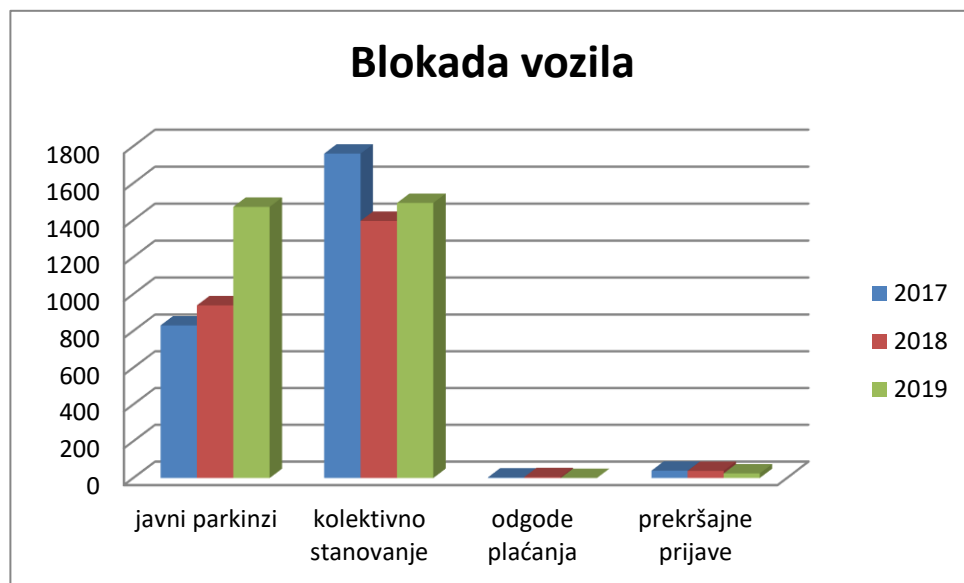
Tokom 2019. godine na parkinzima su se obavljale ustaljene radne aktivnosi vezane za realizaciju usluga sa parking - automata i rampi.

Usluge m parkinga, tokom 2019. godine su kontinuirano bile na raspolaganju korisnicima i aktivno su se koristile. Mjesečni prihod uplata za korištenje parking mjesta putem SMS-a iznosio je u prosjeku 4.384 KM. Godišnji prihod od usluge m-parkinga povećan je u odnosu na 2018. godinu za 20,9 %.

Rad specijalnih naprava za blokiranje vozila - "liscice" u 2019. godini, količinski je ostvaren sa :

- broj naplaćenih deblokada "liscicama" na javnim parkiralištima je 1.472;
- broj naplaćenih deblokada "liscicama" na parkiralištima kolektivnog stanovanja je 1.493;
- broj naplaćenih odgoda plaćanja "liscicama" je 0 ;
- broj prekršajnih prijava je 25;

Prateći trogodišnju realizaciju možemo uočiti da je broj blokiranih vozila u porastu, ali broj prekršajnih prijava manji. Tako je broj prekršajnih prijava u 2019. godini za 42% manji u odnosu na 2017. godinu, a u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu manji 2,56 %.

Evidentno je da je broj blokiranih vozila "liscama" manji na parkinzima kolektivnog stanovanja u odnosu na 2017. godinu. za 15,18%, a u odnosu na 2018. godinu veći za 6,94%, a broj blokiranih vozila na javnim parkiralištima ja viši u odnosu na 2017. godinu za 76,71% a u odnosu na 2018. godinu za 55,93%.

8.2. Ostale odrednice

Ostale odrednice poslovne politike koju je provodila Uprava Preduzeća u toku 2019. godine, obuhvaćene su detaljnije u narednim poglavljima ovog Izveštaja, a odnose se na:

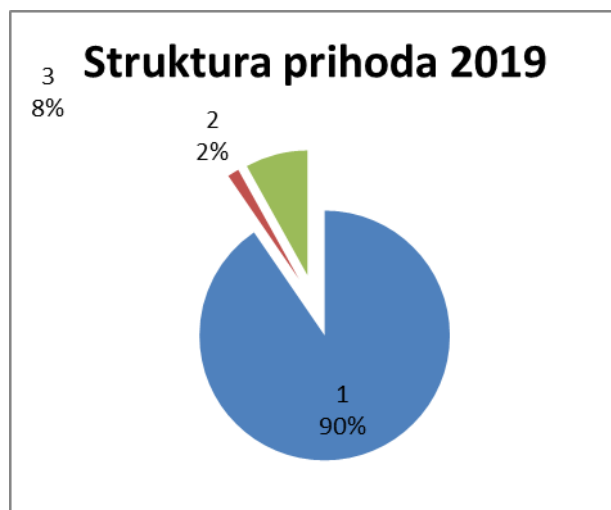
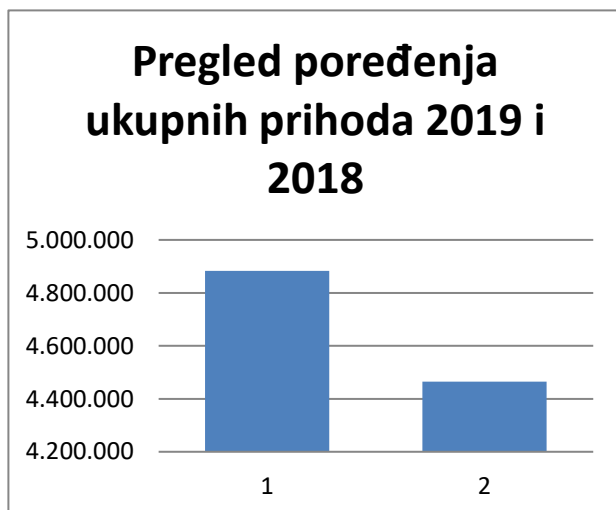
naplatu potraživanja, poboljšanje kvaliteta usluga i aktivnosti na unapređenju istih, te primjenu već ustaljenih mjera za prevazilaženje ekonomske krize.

9. Ostvareni rezultati poslovanja

Ostvareni ukupan prihod u obračunskom periodu 2019. godine, iznosi: 4.883.270 KM, što je povećanje za isti period u 2018. godini za 418.850 KM ili 9,40%.

Pozicija	Tekuća godina 2019		Predhodna godina 2018		Indeks
	Iznos KM	%	Iznos KM	%	19/18 %
POSLOVNI PRIHODI	4.417.836	90,46%	4.031.141	90,29%	109,59%
FINANCIJSKI PRIHODI	72.897	1,49%	8.568	0,19%	850,81%
OSTALI PRIHODI	393.237	8,05%	424.711	9,51%	92,59%
UKUPNO PRIHODI	4.883.970	100,00%	4.464.420	100,00%	109,40%

Tabela 11: Struktura prihoda

Ukupni poslovni prihodi za 2019. godinu iznose 4.417.836 KM i ostvareni su na višem nivou za 9,59% u odnosu na poslovne prihode u 2018. godini.

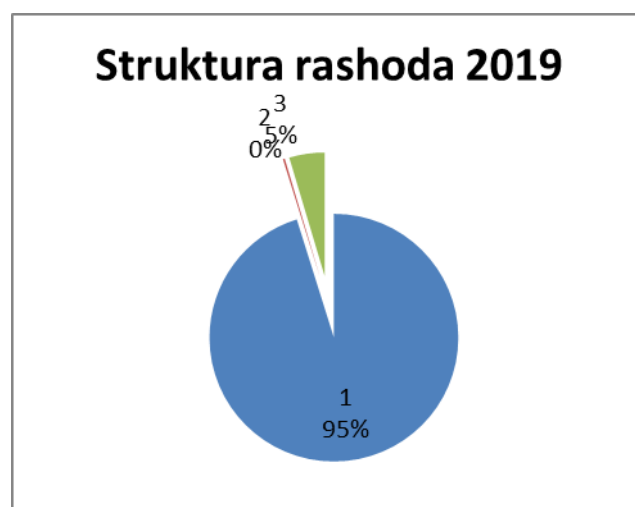
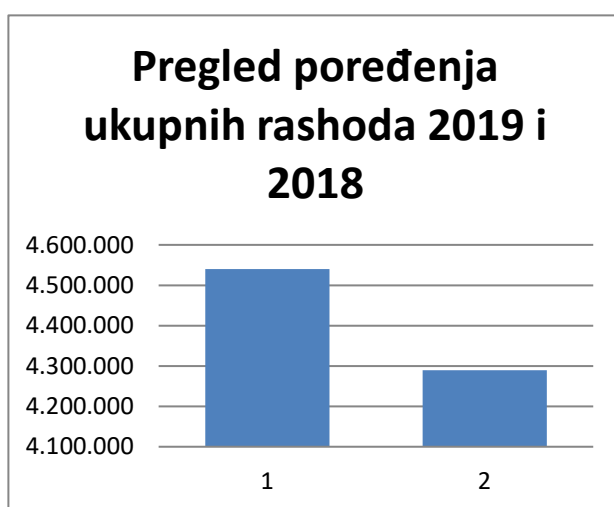
Poslovni prihodi sastoje se od:

- prodaje roba u iznosu od 26.311 KM koje učestvuju u poslovnim prihodima sa 0,59%
- prihoda od pruženih usluga u iznosu od 4.225.698 KM, te učestvuju u poslovnim prihodima sa 95,66%
- ostali poslovni prihodi koje čini: tekući prihod po osnovu donacija i prenos sa odloženih prihoda po osnovu donacija, zatim prihodi iz namjenskih izvora finansiranja (refundacija bolovanja i poticaj zapošljavanju), zatim prihodi od zakupa (objekta), te ostali prihodi po drugim osnovama, što ukupno iznosi 165.827 KM, te sa 3,75% učestvuju u poslovnim prihodima Preduzeća.

Ostvareni ukupni rashodi u obračunskom periodu 2019. godine, iznosi: 4.539.798 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine, povećanje za 250.436 KM ili 5,84 %

POZICIJA	Tekuća 2019		Predhodna 2018		Index 19/18
	Iznos u KM	%	Iznos u KM	%	
POSLOVNI RASHODI	4.320.523	95,17%	3.903.531	91,01%	110,68%
FINANCIJSKI RASHODI	10.701	0,24%	9.137	0,21%	117,12%
OSTALI RASHODI	208.574	4,59%	376.694	8,78%	55,37%
UKUPNO RASHODI	4.539.798	100,00%	4.289.362	100,00%	105,84%

Tabela 12: Struktura rashoda

Ukupni poslovni rashodi za 2019. godinu iznose 4.320.523 KM i viši su za 10,68 % u odnosu na poslovne rashode ostvarene u 2018. godini.

Najznačajnije učešće u poslovnim rashodima čine :

- plaće i ostala materijalna primanja zaposlenih u iznosu od 3.166.318 KM i u poslovnim rashodima učestvuju sa 73,28 %,
- materijalni troškovi u visini od 621.173 KM i učešćem od 14.37%
- amortizacija u iznosu od 239.162 KM sa učešćem od 3,52%

Ostale poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodane robe; troškovi proizvodnih usluga (troškovi usluga održavanja sredstava, usluge kooperanata, grafičke usluge, troškovi zakupa, transportnih usluga, reklame i sponzorstva) i nematerijalni troškovi, što sve ukupno iznosi 293.870 KM sa učešćem 6,80%

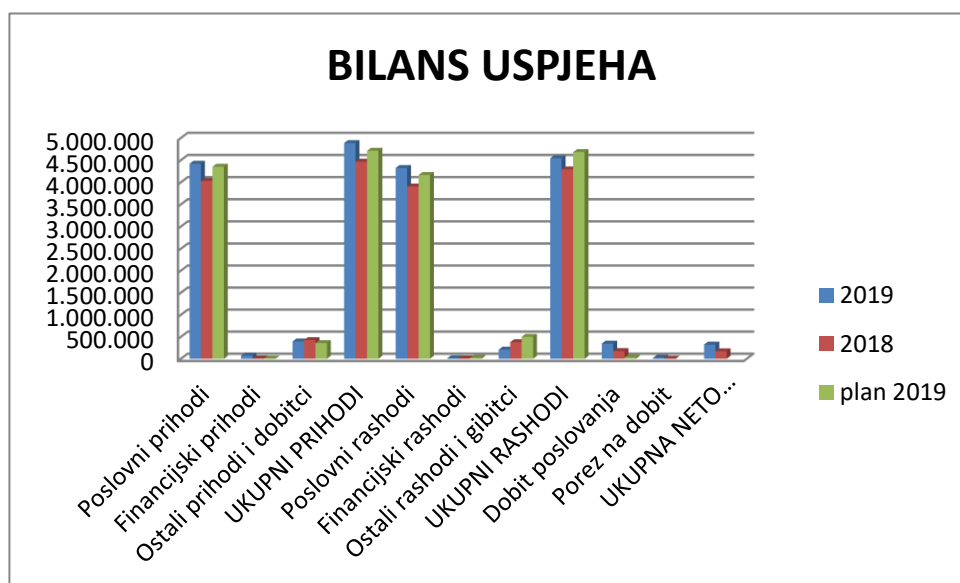
9.1 Financijski pokazatelji poslovanja za 2019. god.

	POZICIJA	2019	2018	plan 2019	IND 19/18	IND 19/PL
1.	Poslovni prihodi	4.417.836	4.031.141	4.349.382	109,59%	101,57%
2.	Financijski prihodi	72.897	8.568	6.621	850,81%	1101,00%
3.	Ostali prihodi i dobitci	393.237	424.711	355.200	92,59%	110,71%
4.	UKUPNI PRIHODI	4.883.970	4.464.420	4.711.203	109,40%	103,67%
5.	Poslovni rashodi	4.320.523	3.903.531	4.162.641	110,68%	103,79%
6.	Financijski rashodi	10.701	9.137	20.384	117,12%	52,50%
7.	Ostali rashodi i gubitci	208.574	376.694	497.887	55,37%	41,89%
8.	UKUPNI RASHODI	4.539.798	4.289.362	4.680.912	105,84%	96,99%
9.	Dobit poslovanja	344.172	175.058	30.291	196,60%	1136,22%
10.	Porez na dobit	21.675	3.986		543,78%	
11.	UKUPNA NETO SVEOB:DOBIT PER.	322.497	171.072		188,52%	

OSTALI POKAZATELJI

1.	BR.RADN.NA BAZI SATI RADA	140	136	135	102,94%	103,70%
2.	PROSJ.BR.RAD.PO MJESE.EVID.	135	132		102,27%	
3.	PROSJ.BRUTO PLATĆA PO ZAPOS.	1.485	1.423	1.476	104,36%	100,61%
4.	PROSJ.NETO PLAĆA PO ZAPOS.	971	933	968	104,07%	100,31%
5.	PRIHOD PO ZAPOSLENOM - PRODUKTIVNOST	34.886	32.827	34.898	106,27%	99,97%
6.	PRIHODI PREMA RASHODIMA - EKONOMIČNOST	1,070	1,040	1,010	102,88%	105,94%
7.	DOBIT PO ZAPOSLENOM - RENTABILNOST	2.304	1.258	224	183,15%	1028,57%

Tabela br 13 : Bilans uspjeha

9.2. Ostvareni prihodi

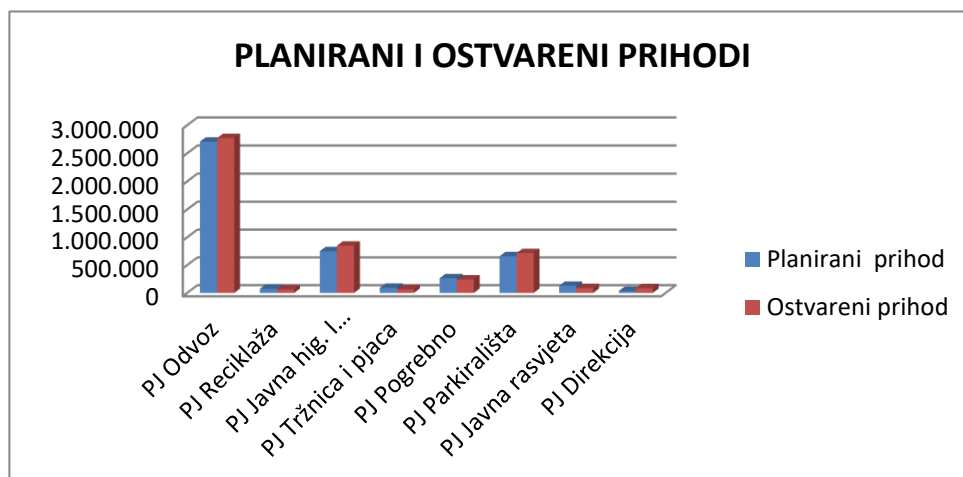
Ostvareni ukupni prihodi Preduzećaza 2019. godinu iznose 4.883.970 KM, a proteklo je iz sljedeće realizacije:

- vrijednost komunalnih usluga 86,53%
- vrijednost od prodaje robe 0,53%
- ostali poslovni prihodi 3,39%
- finansijski prihodi 1,49%
- ostali prihodi 8,06%

NAZIV PRIHODA	PLAN I-XII 2019	OSTVARENO I – XII 2019.	OSTVAR. I – XII 2018	INDEX OST.19/PL	INDEX 19/18
60 Prih.od prodaje pog. Opreme	25.941	25.670	23.864	99%	108%
60 Prih. Od prodaje kanti	3.589	641	3.419	18%	
61 Prih.usluga odvoza-Domaćinstva	1.610.831	1.634.129	1.481.369	101%	110%
61 " " -Privr.i obrtnici	894.989	1.051.303	873.366	117%	120%
61 Prih.usluga – Reciklaža (korisni otpad)	53.550	38.156	49.972	71%	76%
61 Prih.usluga – Jav.higij.i zelenila	548.500	452.622	488.510	83%	93%
61 Prih.usluga – Tržnica i pijaca	51.607	31.852	49.026	62%	65%
61 Prih.usluga – Pogrebno	237.568	215.170	224.912	91%	96%
61 Prih.usluga – Parkirališta	659.148	713.528	659.299	108%	108%
61 Prih.usluga - Rasvjeta	128.205	88.937	14.407	69%	617%
60/61 Prihodi od prod.robe i učinaka	4.213.928	4.252.008	3.868.144	101%	110%
651 Prihodi od zakupa	27.634	24.567	34.271	89%	72%
652 Sufinanciranje zapošljavanja (grant)		4.173	3.802		110%
652 Tekući prihod od donacija			3.448		0%
652 Prihodi od donacija	56.562	89.658	50.658	159%	177%
655 Prih.iz namjen.izvora fin.(subv.bolov.)	53.658	46.719	67.461	87%	69%
659 Ostali prihodi po drugim osnovama	600	710	3.357	118%	21%
65 Ostali poslovni prihodi	138.454	165.827	162.997	120%	102%
661 Prihodi od kamata	1021	1.158	1.330	113%	87%
669 Ostali fin.prihodi (napl.sud.troškovi)	5600	71.739	7.238	1281%	991%
66 Finansijski prihodi	6.621	72.897	8.568	1101%	851%
677 Naplaćena otpisana potr.od kupaca	355.200	393.238	415.290	111%	95%
6791 Otpisane obaveze prema dobavljačima			9.421		0%
67 Ostali prihodi i dobici	355.200	393.238	424.711	111%	93%
UKUPNI PRIHODI:	4.714.203	4.883.970	4.464.420	103,60%	109,40%

Tabela br.14 : Realizacija planiranih prihoda

Ukupni prihodi na nivou Preduzeća za poslovanje u 2019 godini, ostvareni su na višem nivou od 9,40 % u odnosu na predhodnu godinu, a u odnosu na plan veći su za 3,60 % .

Prema izvršenoj realizaciji prihoda po **osnovu fakturiranih usluga**

Prihod iz djelatnosti „Odvoz“ ostvarili su 54.98% od ukupnih prihoda Preduzeća, od čega domaćinstva učestvuju sa 33,45%, a privreda sa 21,53 %.

Sljede prihodi iz PJ „Javna higijena“ koji učestvuju sa 9,26 % u ukupnim prihodima preduzeća, dok prihod iz PJ „Reciklaža“ učestvuje sa 0,78 %. Prihod iz PJ „Javna rasvjeta“ učestvuje sa 1,82 %.

Prihodi sa gotovinskom naplatom u ukupnim prihodima preduzeća učestvuju sa 19,65 %. Prihodi usluga PJ „Parkirališta“ čine 14,60 % od ukupnih prihoda. Realizacija prihoda PJ „Pogrebno“ čini 4,40 % ukupnih prihoda i prihod PJ „Tržnica i pijaca“ čini 0,65 % od ukupnih prihoda Preduzeća.

Prihod od prodaje roba (kante i pogrebna oprema) učestvuju sa 0,53 % u ukupnim prihodima.

Ostali poslovni prihodi : zakupi, prihodi iz donacija, prihodi iz namjenskih izvora financiranja – refundacije bolovanja, subvencije, poticaji te ostali prihodi po drugim osnovama učestvuju sa 3,39% u ukupnim prihodima.

U ostalim prihodima najznačajniju poziciju čine prihodi po osnovu prenosa sa odloženih prihoda po osnovu donacija primljenim u stalnim sredstvima koji se iskazuju kao odloženi prihod, a u narednim prihodima se prenosi na prihod u visini amortizacije i drugih rashoda koji nastanu u periodu korištenje doniranih sredstava. Također značajnu stavku čine prihodi iz fondova – refundacija bolovanja, zatim prihod na osnovu zakupa drvenih sajamskih kućica i poslovnog prostora.

Financijski prihodi : prihodi od kamata i naplaćenih sudski troškovi. Ove godine prihodi od sudskih troškova su znatno veći radi vraćanja više uplaćenog poreza na dobit iz 1.999. god. Rješenjem Porezne Uprave, a na osnovu sudske odluke odobren je povrat više uplaćenog poreza na dobit u visini pd 61.626 KM

Ostali prihodi i dobici : obuhvaćaju naplaćena otpisana potraživanja od kupaca, koji u ukupnim prihodima učestvuju sa 8,06%.

U narednoj tabeli prikazani su ostvareni prihodi po poslovnim jedinicama.

Naziv	Odvoz	Reciklaža	J.Hig.i ze	Ukl.građ.	Tržn.i pij	Pogrebno	Parkiral.	Javna rasv.	Direkcija	UKUPNO
6010 Prih. od prod. robe na malo - pog. opr.						25.670				25.670
60102 Prih.od prodaje robr na malo - kante	641									641
60 Prihodi od prodaje robe	641					25.670				26.311
61120 Prihodi od kom.usl.- smeće - domać.	1.634.129									1.634.129
61121 " " " - privreda	273.807									273.807
61122 " " " - obrtnici	46.548									46.548
61123 " " " - javna higijena po situac.			268.956							268.956
61124 " " " - zelenilo po situac.			143.731							143.731
61125 " " " - odvoz kontej. po fakt.	689.995		1.539							691.534
61126 " " " - pogrebno po fakt.						215.170				215.170
61127 " " " - ostalo po fakt.	40.953	38.156	37.880	516	1.223		4.535	6.662		129.925
61128 " " " - parking po fakt.							58.567			58.567
61129 " " " - javna rasvjeta								82.275		82.275
61181 Prihodi od gotov.prodaje usl. - pijaca					27.597					27.597
61181 " " " - tržnica					2.736					2.736
61183 " " " - lisice					296		50.565			50.861
61186 " " " - vinjete							20.154			20.154
61188 " " " - parkomati							352.409			352.409
61189 " " " - rampe							227.298			227.298
61 Prihodi od prodaje učinaka	2.685.432	38.156	452.106	516	31.852	215.170	713.528	88.937	0	4.225.697
6511 Prihodi od zakupnina objekta					10.100				1.386	11.486
6518 Prihodi od ostalih zakupnina -plakativ.					13.081					13.081
6521 Prenos sa odložen. Prih. -zapošljavanje			4.173							4.173
6524 Tekući prihod po osnovu donacija										0
6525 Prenos sa odlož. pri. po osnovu donacija	14.556	21.796	41.828		10.228				1.250	89.658
6551 Prihodi iz fondova -refundacija bolovanja	12.137	4.964	9.626		1.350				1.851	29.928
6552 Prihodi od zavoda -poticaj zapošljavanju									16.791	16.791
6590 Prih.od napl.štete od osigurav.društva	710									710
65 Ostali poslovni prihodi	27.403	26.760	55.627		34.759		0		21.278	165.827
661 Prihodi od kamata	1.156								2	1.158
6694 Ostali fin. prihodi - napl. sudski troš.	2.596									2.596
6696 Prihod iz parničnih i sudskih troš.							1.305		61.625	62.930
6698 Ostali finansijski prihodi	697		860				652		4.004	6.213
66 Finansijski prihodi	4.449	0	860		0	0	1.957		65.631	72.897
6770 Nap. otpisana potraživanja od kupaca	52.588		340.265			200	2		183	393.238
67 Ostali prihodi i dobici	52.588	0	340.265		0	200	2		183	393.238
UKUPNI PRIHODI	2.770.513	64.916	848.858	516	66.611	241.040	715.487	88.937	87.092	4.883.970

Tabela 15: Realizirani prihodi po poslovnim jedinicama

9.2.a Realizirani i planirani prihodi od roba i usluga

Prihodi iz djelatnosti **Odvoza smeća** čine usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja smeća. Realizacija ovih prihoda u poslovanju za 2019. godinu kretala se na višem nivou od planiranog, sa primjenom važećih cijena usluga po kategorijama korisnika, koje su usvojene od strane GV-a.

U kategoriji korisnika – domaćinstva, u odnosu na plan prihodi su ostvareni sa 101%.

U kategoriji privreda i obrtnici, prihodi su ostvarili plan sa 117%, a čine ih prihodi od redovnog odvoza smeća i odvoza po ugovorima i narudžbama. Značajnij rast kod ove kategorije korisnika naručito je izražen kod odvoza po ugovoru i narudžbama.

Stavljajući u odnos ostvarenje prihoda usluga odvoza smeća sa istim periodom predhodne godine, evidentan je porast prihoda u kategoriji domaćinstva za 10%, a u kategoriji privreda i obrtnici prihodi su također ostvarili rast od 20%.

Prihodi u djelatnosti **Reciklaža** realizirani su dijelom od prikupljanja i selektiranja korisnog otpada u svrhu recikliranja. Prihodi od prodaje roba i učinaka ove djelatnosti za 2019. godinu ostvareni su sa 71% u odnosu na plan, dok su u odnosu na realizaciju predhodne godine ostvarili niži nivo za 24%. Razlog nižeg koeficijenta naplate je smanjene otkupnih cijena prikupljenih sirovina.

Otkupne cijene prikupljenog otpada ne prate troškove rada PJ, a po Regulativi EU prikupljanje i selektiranje otpada je jedan od primarnih načina očuvanje okoliša. Na osnovu rada ove PJ Preduzeće iz raznih fondova dobija određena novčana sredstva iz kojih se nabavljaju osnovna sredstva za rad.

Prihodi djelatnosti **Javna higijena i zelenilo** u 2019. godini, u odnosu na plan ostvareni su sa 83%. Plan prihoda ove djelatnosti preuzet je iz Programa zajedničke komunalne potrošnje ZKP-a kojeg je sačinio JU "Zavod za prostorno uređenje" d.o.o. Bihać te je isti odobren kroz budžetska sredstva od strane Gradskog vijeća.

Sagledavanjem realizacije u poslovanju za 2019. godinu, može se reći da su prema Programu ZKP-a radne aktivnosti realizirane (Javna higijena i zelenila, rušenje objekata, te ostala održavanja) sa 92,19 %.

Radne aktivnosti koje obuhvata Zimska služba su odrađeni sa 38,15 % planirane vrijednosti.

Razlog ovako niske realizacije u odnosu na Plan je blaga zima.

U odnosu na 2018. godinu ukupan prihod ove poslovne jedinice ostvaren je na nižem nivou od 7%.

U ovoj djelatnosti, poznato je iz predhodnih izvještaja da nivo cijena izvršenih usluga ne prati porast troškova, a istovremeno u 2017. godini došlo je do smanjenja cijena za 30%, tako da ova djelatnost konstantno posluje sa gubitkom.

Prihodi od djelatnosti **Parkirališta** u odnosu na plan ostvareni su na višem nivou od 8%, a u odnosu na ostvarenje u 2018. godini viši su za 8%. Povećanje prihoda u ovoj poslovnoj jedinici došlo je zbog stavljanja u funkciju dva parking prostora. Jedan parking prostor je javni parking u zoni II, a drugi parking prostor je uzet u zakup od Kantonalne bolnice „dr Irfan Ljubijankić“, a nalazi se u krugu bolnice.

Ostvarena realizacija od samih parkirališta bilježi viši nivo prihoda u odnosu na prethodnu godinu za 8%, a realizacija po osnovu deblokada nepropisno parkiranih vozila - liscama plan je izvršila na nižem nivou za 14 %, a u odnosu na prethodnu godinu prihodi su viši za 27,8%. Prihodi od izdavanja vinjeta su više za 133% u odnosu na plan, a u odnosu na 2018 godinu bilježe ostvarenje na višem nivou od 9,74%.

Po strukturi realizacije prihoda u ovoj djelatnosti, parkirališta čine najznačajniji prihod od 92,93%. U okviru ove djelatnosti može se reći da su se tokom godine odvijale sve uobičajene radne aktivnosti, koje su se odnosile na: kontrole naplate na parkinzima i na naplatnim rampama, u zimskom i ljetnom radnom vremenu, a sve prema Odluci o javnim parkiralištima na području grada Bihaća ("Sl.glasnik grada Bihaća" 1/15). Zaključkom GV-a od 29.05.2015.god. ("Sl.glasnik grada Bihaća" 5/15) regulisane su i cijene usluga na javnim parkiralištima prema utvrđenim zonama.

Prihod ostvaren od "blokiranja vozila – liscama" u strukturi prihoda PJ-e učestvuje sa 7,07%. Ovdje također treba napomenuti da je gore navedena Odluka regulisala i cijene usluga za deblokadu vozila, obzirom na način izmirenja istih.

Prihodi od usluge **Tržnice i pijace** u odnosu na plan - ostvareni su na nižem nivou za 38%, a u odnosu na prethodnu godine na nižem nivou su za 35%.

Vidljivo je opadanje nivoa prihoda u ovoj djelatnosti iz već poznatih razloga, koji su naglašeni još u predhodnim izvještajima, a odnose se na neuređenost pijačnog prostora i opadanje interesa potrošača za kupovinu na istima. Stoga su se poduzele određene aktivnosti na uređenju pijačnog prostora.

Prihodi u poslovnoj jedinici **Pogrebna djelatnost** ostvareni su ispod planiranih za 9%, a u odnosu na predhodnu godinu, prihod od pogrebnih usluga bilježi pad od 4%. Razlog pada prihoda u ovoj poslovnoj jedinici leži i u nedostatku mjesta za ukop, koji je u procesu rješavanja sa Gradom.

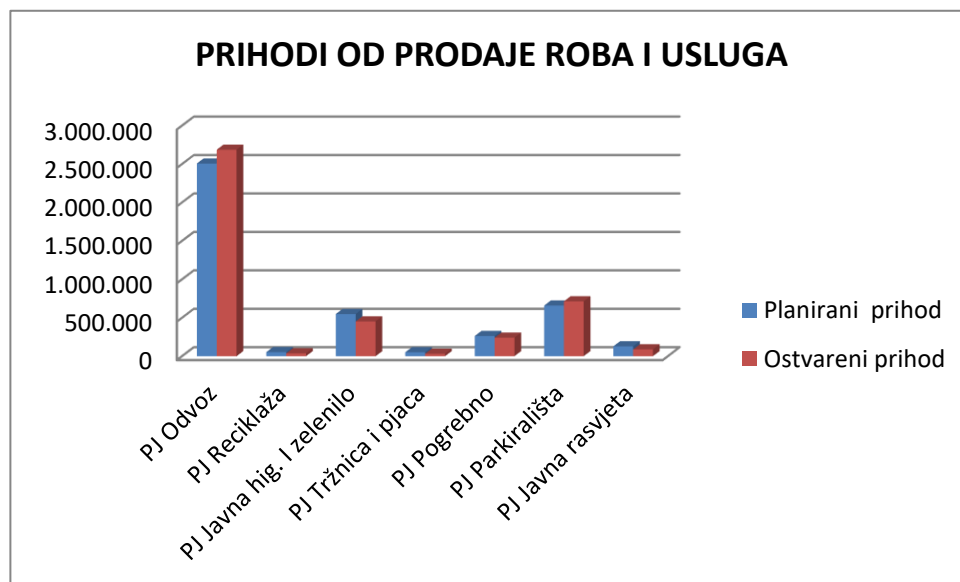
I u ovoj jedinici prodaja usluga i učinka predstavlja osnovni prihod.

Prihodi u poslovnoj jedinici **Javna rasvjeta** su niži u odnosu na plan za 31%, a kako je ovo nova poslovna jedinica nije moguća uporedba sa 2018. godinom. Razlog manjih prihoda ove poslovne jedinice u odnosu na plan je dobro stanje javne rasvjete u gradu, pa sasmim tim nema potrebe za zamjenom rasvjetnih tijela. Nova rasvjetna tijela imaju garanciju od 10 godina.

Sagledavajući realizaciju prihoda, vidljivo je da su prihodi na nivou Preduzeća ostvareni na višem od planiranih za 3,60%, a prihodi od prodaje robe i učinaka na višem nivou od 1%. Kod prihoda od prodaje usluga u djelatnostima sa iskazanim negativnim poslovanjem može se reći, da prihod Javne higijene i zelenila ovisi od izdvojenih budžetskih sredstava na osnovu Programa ZKP-a (kojeg donosi Zavod), gdje su cijene usluga, ne samo da su zaleđene već duži niz godina već je došlo je do smanjenja od 30% u 2017. godini.

U djelatnosti Tržnice i pijace, uređenjem pijačnog prostora i suterena Gradske tržnice, smatramo da ćemo podstaći interes kupaca, te povećati nivo realizacije ove djelatnosti.

U djelatnosti Reciklaža otkupna cijena sirovina podložna je promjenama u toku godine. Otkupne cijene se formiraju po otkupnim cijenama na svjetskom tržištu, a one su doživjele drastičan pad u toku 2019. godine.

9.3. Ostvareni rashodi

Ukupni rashodi Preduzeća za 2019. godinu ostvareni su u iznosu od 4.539.798 KM, od čega

- poslovni rashodi čine 95,16%
- finansijski rashodi 0,25%
- ostali rashodi i gubici 4,59%

REALIZACIJA PLANIRANIH RASHODA 2019.

N A Z I V T R O Š K A	PLAN I-XII 2019	OSTVARENO I - XII 2019.	OSTVARENO I-XII 2018.	INDEX OST.19/PL	INDEX '19 / '18
501 Nabavna vrijednost prodane robe	17.049	14.555	14.567	85%	100%
511 Utrošene sirovine i materijal	221.528	139.481	78.224	63%	178%
512 Utrošena energija i gorivo	389.987	400.597	379.184	103%	106%
513 Utrošeni rezervni dijelovi	47.940	52.182	40.146	109%	130%
514 Otpis sitnog invent.ambal. i auto guma	30.122	28.914	30.885	96%	94%
520 Troškovi plaća	2.642.592	2.757.104	2.566.452	104%	107%
523 Troškovi službenih putovanja zaposlenih	3.956	3.994	2.585	101%	155%
524 Tr.ost.primanja, naknada i mat.prava zap.	370.765	398.970	377.855	108%	106%
527 Troš.nakn.članovima odbora,komisija i sl.	7.249	5.950	7.350	82%	81%
529 Troš.naknada ostalim fiz.licima		300	540	#DIV/0!	56%
530 Troš.usluga izrade i dorade učinaka	14.089	6.503	11.114	46%	59%
531 Troškovi transportnih usluga		110	800	#DIV/0!	14%
532 Troškovi usluga održavanja	69.039	84.831	61.811	123%	137%
533 Troškovi zakupa	4.265	55.095	3.386	1292%	1627%
535 Troškovi reklame i sponzorstva	6.125	5.945	6.252	97%	95%
540 Amortizacija do visine porezno prizn.rash	214.862	239.162	188.461	111%	127%
550 Troškovi neproizvodnih usluga	28.896	21.996	26.620	76%	83%
551 Troškovi reprezentacije	2.064	2.956	1.160	143%	255%
552 Troškovi premije osiguranja	11.806	14.887	12.468	126%	119%
553 Troškovi platnog prometa	3.226	3.581	2.945	111%	122%
554 Troš.poštanskih i telekomunikacijskih usl.	28.564	27.225	34.668	95%	79%
555 Tr.poreza,nakn.taksi i dr.dadž.na ter.posl	41.167	43.325	47.714	105%	91%
556 Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza	3.989	4.907	5.133	123%	96%
559 Ostali nematerijalni troškovi	3.361	7.953	3.211	237%	248%
561 Rashodi kamata	20.384	10.701	9.137	52%	117%
570 Gubici od prod.i ras. stal.sredstava		2.720	1.724	#DIV/0!	158%
578 Rashodi po osn.isprav.vrijed.i otpisa potr.	489.843	189.025	366.632	39%	52%
579 Rash.i gub.na zal.mat i robe i ostali rash	8.044	16.829	8.338	209%	202%
UKUPNI RASHODI	4.680.912	4.539.798	4.289.362	97%	106%

Tabela 16: Planirani i realizovani rashodi u 2019.

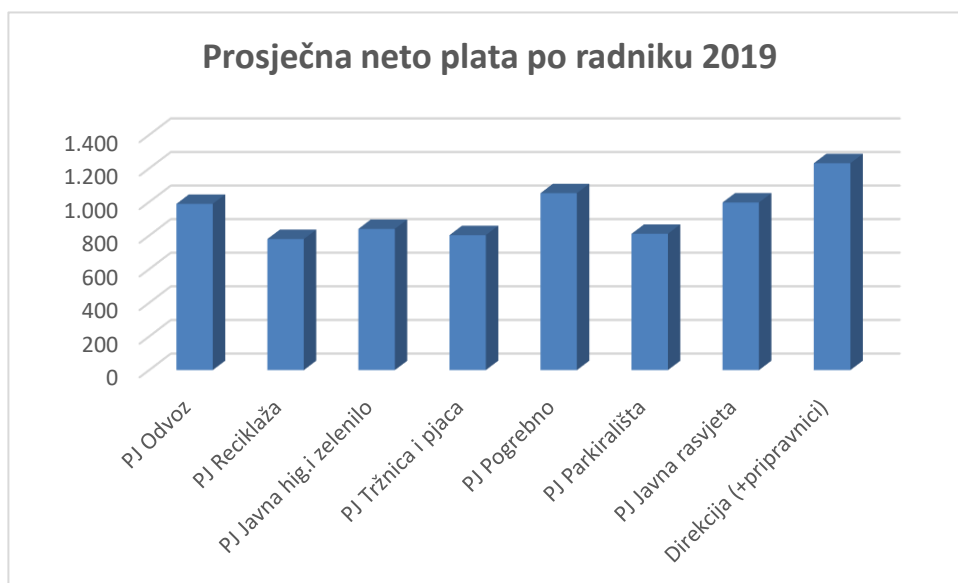
Ukupni rashodi Preduzeća ostvareni su 3% ispod planiranih, a u odnosu na rashode u prethodnoj godini ostvareni su na višem nivou od 6%

Struktura rashoda i njihovo učešće u ukupnim rashodima Preduzeća:

1. *Troškovi plaća* ostvareni su u iznosu od 2.757.104 KM, u okviru kojih se vode i plaće za pripravnike koje iznose 31.229 KM. Troškovi plaća sa 60,73% učestvuju u ukupnim rashodima.

Poslovna jedinica	Neto plaće radnika	Br. Radnika na bazi ukalk.sati rada	Prosječna neto plata po radniku
PJ Odvoz	510.308	43	989
PJ Reciklaža	121.624	13	780
PJ Javna hig.i zelenilo	342.684	34	840
PJ Tržnica i pjaca	38.532	4	803
PJ Pogrebno	75.792	6	1.053
PJ Parkirališta	77.829	8	811
PJ Javna rasvjeta	35.900	3	997
Direkcija (+pripravnici)	428.500	29	1.231
UKUPNO	1.631.169	140	971

Tabela 17: Prosječne plate po poslovnim jedinicama

2. *Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih* iznose 398.970 KM i sa 8,78% učestvuju u ukupnim rashodima. Ove troškove čine: naknada za topli obrok 268.535 KM; regres za godišnji odmor 58.841 KM; prijevoz radnika na posao i sa posla 37.248 KM; novčane pomoći u slučaju smrti zaposlenih ili člana porodice 10.974 KM; jubilarne i druge nagrade zaposlenim sa 9.612 KM

otpremna pri odlasku u penziju 3.430 KM; novčana pomoć za rođenje djeteta 5.954 KM, te ostale naknade sa 4,376 KM, a odnose se na novčanu pomoć u slučaju teškog invaliditeta i kotizacije za seminare.

3. *Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja* iznose 189.025 KM te sa 4,16% učestvuju u ukupnim rashodima Preduzeća, a odnose se na otpise nenaplaćenih potraživanja od kupaca iskazanih po godišnjem popisu potraživanja za 2019. godinu, a isti je usvojen od strane organa upravljanja Preduzeća.

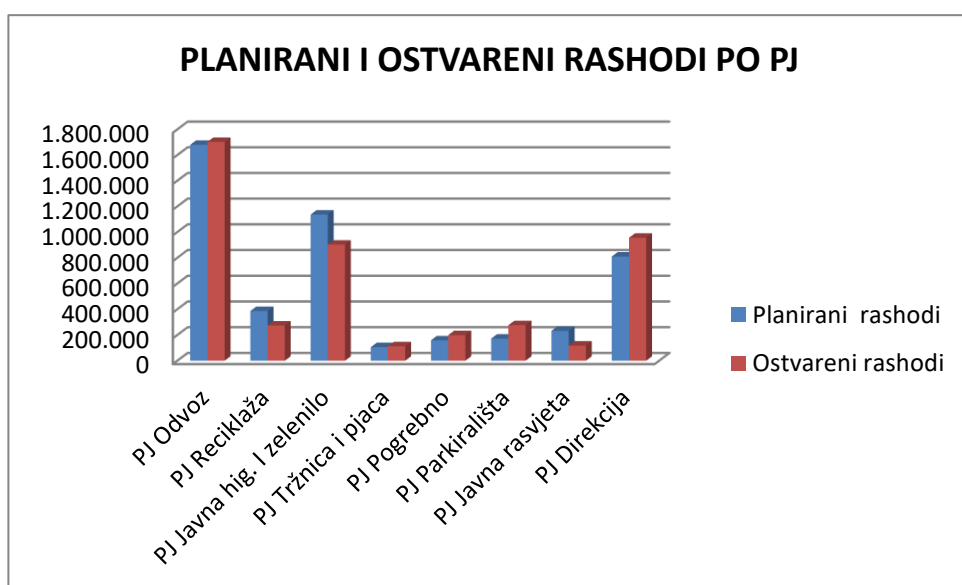
4. *Utrošena energija i gorivo* iznose 400.597 KM, te sa 8,82% učestvuju u rashodima. Po strukturi, utrošeno gorivo i mazivo veći su za 5,75% u odnosu na 2018. godinu i iznosi 384.408 KM, a utrošena električna energija učestvuje sa 16.189 KM i viša je za 3,23% u odnosu na 2018. godinu..

5. *Amortizacija* iznosi 239.162 KM, te sa 5,26% učestvuje u ukupnim rashodima. Obračunava se po vremenskom - linearnom metodu, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS 16).

6. *Utrošene sirovine i materijal* iznose 139.481 KM i sa 3,07% učestvuju u rashodima (obuhvataju: utrošeni kancelarijski materijal, utrošeni posipni i ostali potrošni materijal (održavanje deponije i dr.)

7. *Ostali troškovi i rashodi* sa 9,15% učestvuju u rashodima preduzeća, a čine ih :

Troškovi usluga održavanja u iznosu od 84.831 KM ili 1,86% učešća (obuhvataju troškove tekućeg održavanja u iznosu od 46.035 KM koji su za 122% viši u odnosu na prethodni period, zatim održavanja transportnih sredstava u iznosu od 22.017 KM koji su za 9% niži u odnosu na prethodni. te ostale troškove usluga održavanja i zaštite u iznosu od 16.779 KM koji su za 1% manji u odnosu na 2018.godinu); *Troškovi poreza, naknada, taksi i drugih dadžbina na teret pravnog lica* iznose 43.325 KM ili sa 0,95% učešća u ukupnim troškovima (sudske takse po postupcima, opća vodna naknada, posebna naknada od prirodnih i drugih nesreća, naknada za opće korisne funkcije šuma, porez na istaknutu firmu, te ostale poreze naknade i takse na teret pravnog lica); *Utrošeni rezervni dijelovi* iznose 52.182 KM ili 1,14% ukupnih troškova; *Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga* iznose 27.225 KM i učešćem 0,59%; *Troškovi neproizvodnih usluga* iznose 21.996 KM (komunalne usluge, troškovi advokatskih i notarskih usluga, troškovi revizije fin.izvještaja, troškovi tehničkog obezbjđenja objekta i troškovi implementacije sistema ISO 9001); *Troškovi zakupa* u iznosu od 55.095KM ili 1,21%; *Otpis sitnog inventara* u visini 28.914 KM i učešćem od 0,63% u ukupnim troškovima.

U tabeli 18 prikazan je raspored troškova po poslovnim jedinicama.

Naziv	Odvoz	Reciklaža	J.Hig.i ze	Trž. i pija	Pogrebno	Parkiralš.	Rasvjeta	Direkcija	UKUPNO
501 Nabavna vrijed. prodane robe	450				14.105				14.555
511 Utrošene sirovine i materijal	16.994	5.667	43.536	187	17.251	16.653	32.940	6.253	139.481
512 Utrošena energija i gorivo	308.493	7.786	58.622	3.718	5.232	6.349	5.439	4.958	400.597
513 Utrošeni rezervni dijelovi	46.338	27	5.263	12	43	56	296	147	52.182
514 Otpis sit. inv.ambl. i auto g.	23.056	247	1.586	106	658	333	2.465	463	28.914
520 Troškovi plaća	861.009	199.033	575.871	65.153	128.266	131.031	61.766	734.975	2.757.104
523 Tr. Sl. putovanja zaposlenih	25	680	0	0	247	0	0	3.042	3.994
524 Tr.ost.pr., nak. i mat.prava zap.	116.772	35.724	93.817	13.126	21.367	26.589	6.935	84.640	398.970
527 Troš.nakn.čl. odbora,komisija								5.950	5.950
529 Troš.nak. ostalim fiz. licima								300	300
530 Troš.usl. izrade i dorade učin.	240	504	3.857	0	450	1.452	0	0	6.503
531 Troškovi transportnih usluga	0	0	100	0	0	10	0	0	110
532 Troškovi usluga održavanja	32.957	949	7.615	230	823	24.392	87	17.778	84.831
533 Troškovi zakupa	0	0	3.360	0	0	51.709	0	26	55.095
535 Troškovi rekl. i sponzorstva								5.945	5.945
540 Amort. do visine porezno prizn.rash.	70.656	19.252	89.337	25.547	7.184	5.251	7.350	14.585	239.162
550 Troškovi neproizvodnih usluga	2.005	1.023	356	2.888	658	586	0	14.480	21.996
551 Troškovi reprezentacije	34							2.922	2.956
552 Troškovi premije osiguranja	7.855	672	3.037	442	321	596	64	1.900	14.887
553 Troškovi platnog prometa	31							3.550	3.581
554 Troš.pošt. i tele. usl.	819	621	908	580	1.063	7.860	0	15.374	27.225
555 Tr.por.,nakn.,taksi i dr. dažbina	25.553	1.588	3.610	386	758	778	360	10.292	43.325
556 Tr. članskih dop. i sl.obaveza								4.907	4.907
559 Ostali nematerijalni troškovi	154	0	151	0	339	73	0	7.236	7.953
561 Rashodi kamata	2	6	8.024	23	11	8	0	2.627	10.701
570 Gubici od prod.i rashodovanja stal.sred.	0	0	2.288	0	0	0	0	432	2.720
578 Ras.po osn.isp.,vrije.i otp. potr.	189.025	0	0	0	0	0	0	0	189.025
579 Rash.i gubici na zalih.mat.i robe i ost.ras.	175	0	750	0	0	2.686	0	13.218	16.829
UKUPNO RASHODI	1.702.643	273.779	902.088	112.398	198.776	276.412	117.702	956.000	4.539.798
Prihodi Direkcije								-87.092	
Troškovi Direkcije - raspodjela	503.967			17.378		347.563		-868.908	0
SVE UKUPNO	2.206.610	273.779	902.088	129.776	198.776	623.975		0	4.539.798

Tabela 18: Realizirani rashodi po poslovnim jedinicama u 2019.

Sa aspekta opravdanosti kretanja - rashoda, može se konstatirati slijedeće:

Troškovi plaća i ostalih primanja i materijalnih prava zaposlenika čine 69,52% rashoda.

Bruto plaće ostvarene su iznad planiranog nivoa za 4%, a u odnosu na predhodnu godinu porasle su za 7%. Plaće zaposlenicima isplaćivale su se u skladu sa pravilnikom bez umanjenja. Do povećanja ovih troškova došlo je zbog povećanog obima posla, pa samim tim i povećane potrebe za upošljavanjem radnika na određeno vrijeme.

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih ostvareni su iznad planiranih za 8%, a u odnosu na isti period predhodne godine viši su za 6%. Topli obrok i naknada za prijevoz zaposlenika na posao i sa posla čine 9,68 % ovih troškova; regres za godišnji odmor 1,86%, a ostale isplate prema Pravilniku o radu Preduzeća (otpremnine za penziju; novčane pomoći u slučaju smrti; novčana pomoć za rođenje djeteta; jubilarne nagrade i druge naknade zaposlenima) čine 1%.

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja čine značajniju stavku u ukupnim rashodima Preduzeća, te stavljajući u odnos sa planiranim vidljiv je pad istih za 61%, a u odnosu na predhodnu godinu bilježe pad za 48%. Komisija za popis potraživanja na dan sastavljanja finansijskog izvještaja preispitala je naplativost svih kratkoročnih potraživanja od kupaca i predložila putem Elaborata organima Upravljanja da se izvrši ispravka vrijednosti istih na teret rashoda preduzeća.

Predložena potraživanja su u cijelosti utužena i izvršeno je knjigovodstveno usaglašavanje potraživanja i obaveza, (ispoštovan princip "opreznosti" uzet iz konteksta MRS, MSFI i Okvira za sastavljanje finansijskih izvještaja), a kod utvrđivanja prijedloga korištene su i interne Računovodstvene politike, kojima je regulisano vrijeme rashoda nenaplaćenih potraživanja putem ispravke vrijednosti i konačni otpis potraživanja.

Nadalje, ističemo da Preduzeće strogo vodi računa i o odredbama Zakona o porezu na dobit privrednih društava u FBiH, u smislu porezno priznatih rashoda.

Utrošena energija i gorivo također čine značajniju stavku rashoda, koji su u odnosu na plan ostvareni viši za 3% i u odnosu na isti period prošle godine imamo povećanje od 6%. Utrošak goriva povećao se za 5,75% u odnosu na 2018. godinu. Do povećanja je došlo radi povećanog obima posla, nabvake novih sredstava i starosti već postojećeg voznog parka.

Troškovi usluga održavanja čine 1,86% od ukupnog troška i ostvareni su na višem nivou od planiranog za 23%, a u odnosu na 2018. godinu na višem nivou od 37%. Povećanje ovih troškova došlo je do neplanskih kvarova na zatvorenom sistemu naplatne rampe.

Amortizacija je iskazana na višem nivou od planirane za 11%, dok je u odnosu na predhodnu godinu također na višem nivou za 27%, obzirom na aktivirana stalna sredstva.

Utrošene sirovine i materijal u odnosu na plan, ostvarene su na nižem nivou za 37%. U odnosu na ostvarene u predhodnoj godini, vidljiv je viši nivo za 78%. Do povećanja ovih troškova u odnosu na 2018. godinu dolazi radi obaveze JKP „Komrad“ za nabavom soli za potrebe Zimske službe i nabavka rasvjetnih tijela i ostalog materijala uza potrebe PJ „Javna rasvjeta“.

U strukturi ovih troškova, značajniji utrošak ostvaren je kod kategorije ostalih utrošenih sirovina i materijala koje proizilaze iz utrošenog posipnog materijala u Javnoj higijeni, zatim utrošak betona za usluge ovičenja i betonaže grobnih mjesta u Pogrebnoj djelatnosti, nasipanja pristupnog puta na deponiji u djelatnosti Odvoza, te slijede ostale djelatnosti sa sitnijim utrošcima materijala. Kod iskazanog utrošenog kancelarijskog materijala, vidljivo je da su se provodile mjere uštede.

Troškovi zakupa u odnosu na planirani i ostvareni trošak u 2018. godini su znatno povećani. Razlog ovog povećanja leži u zakupu parking prostora u krugu Kantonalne bolnice dr. „Irfan Ljubijankić“.

Utrošeni rezervni dijelovi bilježe rast od 9% u odnosu na plan, a u odnosu na utrošak u 2018. godini bilježe rast od 30%. Ovdje do izražaja dolazi starost voznog parka. Pa tako samo na utrošene dijelove u PJ „Odvoz“ u 2019. godini izdvojeno je 46.338 KM.

Analizom ostalih troškova, evidentno je da postoji još nekoliko kategorija troškova sa nižim vrijednostima, izvršeni su iznad planiranih vrijednosti, a imaju svoju opravdanost izdvajanja.

Upoređujući ukupno ostvarene rashode sa rashodima predhodne godine, iskazan je viši nivo ostvarenja od 6%. Unutar kategorija troškova evidentan je porast određenih troškova usljed povećanja

i proširenja radnih aktivnosti, tako da je došlo do porasta pojedinih troškova, što ima opravdan karakter izdvajanja.

Na kraju, sagledavajući ostvarene rashode u poslovanju za 2019. godinu može se konstatirati da su ostvareni ispod planiranih vrijednosti od 3%. Na one troškove gdje se moglo utjecati, Uprava Preduzeća je vodila računa o njihovim kretanjima, visini izdvajanja uz primjenu mjera kontrole, uštede i restrikcije, što se i odrazilo na nivo realizacije istih. Uprava preduzeća će nastaviti sa istom politikom uštede i strogom kontrolom svih kategorija troškova

10. BILANS STANJA

Naredna tabela daje pregled Bilansa stanja Preduzeća, sa obrazloženom strukturom bilansnih pozicija aktive i pasive:

aktivne i pasive:

POZICIJA	TEKUĆA GODINA 31.12.2019.		PRETHODNA GODINA 31.12.2018.		Index 2019/2018
AKTIVA					
A) STALNA SREDSTVA I DUG. PLASMANI	2.824.125	50%	2.419.243	50%	117%
I Nekretnine, postrojenja i oprema	2.812.674		2.400.204		117%
1. Zemljište	400.438		400.438		-
2. Građevinski objekti	1.137.642		1.174.337		97%
3. Postrojenja i oprema	1.052.914		642.868		164%
5. Av.i nekretn.post.i oprema u pripr.	221.680		182.561		121%
II Ostala (specifična) stalna mat.sred.	3.210		3.210		-
III Dugoročna razgraničenja	8.241		15.839		52%
B) TEKUĆA SREDSTVA	2.835.802	50%	2.449.713	50%	116%
I Zalihe i sredstva namijenj.prodaji	47.295		66.484		71%
II Got., kratk.potraž. i kratk. plasmani	2.788.507		2.383.229		117%
1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	66.468		19.827		335%
2. Kratkoročna potraživanja	2.709.974		2.360.033		116%
b) Kupci u zemlji	2.628.090		2.277.720		115%
e) Druga kratkoročna potraživanja	81.884		82.313		99%
3. Potraživanja za PDV	2.619		825		317%
4. Aktivna vremenska razgraničenja	9.446		5.916		160%
POSLOVNA AKTIVA	5.659.927	100%	4.868.956	100%	116%
PASIVA					
A) KAPITAL	3.483.742	62%	3.164.399	65%	110%
I Osnovni kapital	2.549.139		2.549.139		-
II Rezerve	306.051		222.092		138%
III Neraspoređena dobit ranijih godina	306.055		222.096		138%
IV Neraspoređena dobit izvješt.godine	322.497		167.918		192%
B) DUGOROČNA RAZGRANIČENJA	947.906	16%	636.353	13%	149%
C) DUGOROČNE OBAVEZE	172.904	3%	126.040	3%	137%
1. Dugoročne obaveze po financijskomm lizingu	172.904		126.040		137%
D) KRATKOROČNE OBAVEZE	1.047.588	19%	935.673	19%	112%
I Kratkoročne finansijske obaveze	224.337		188.423		119%
II Obaveze iz poslovanja	310.417		332.466		93%
1. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	29.822				

3. Dobavljači u zemlji	276.988		326.082		85%
4. Dobavljači u inostranstvu	3.607		6.384		57%
III Obav.po osn.plaća,nakn.i ost.primanja zaposlenih	416.275		336.195		124%
1. Obaveze po osnovu plaća i naknada plaća	357.830		263.652		136%
2. Obaveze za ostala primanja zaposlenih	58.445		72.543		81%
IV Druge obaveze	7.390		7.295		101%
V Obaveze za PDV	50.460		54.050		93%
VI Obaveze za ostale poreze i druge dadžbine	17.034		13.258		128%
VII Obaveze za porez na dobit	21.675		3.989		543%
E)PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	7.787		6.491		120%
POSLOVNA PASIVA	5.659.927	100%	4.868.956	100%	116%

Tabela 19: Bilans stanja

STRUKTURU AKTIVE – Bilansa stanja sa 31.12.2019. godine čine:

A. STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI – u aktivni učestvuju sa 50%.

Nekretnine, postrojenja i oprema iznose 2.812.674 KM. Kategorija stalnih sredstava i dugoročnih plasmana je veća za 17% u tekućoj godini u odnosu na prethodnu godinu jer je bilo značajnijih nabavki stalnih sredstava.

U toku 2019.godine nabavljena su osnovna sredstva u ukupnom iznosu od 654.353 KM i to multifunkcionalni stroj AUSA vrijednosti 255.450 KM, multifunkcionalni stroj AUSA vrijednosti 298.124 KM, VW CADDY 2.0 vrijednosti 5.984 KM, motor za autosmečar MAN 310 KS vrijednosti 10.000 KM, zatim kancelarijska oprema (računari, printeri, pametni telefoni i nosač za server) u vrijednosti od 2.643 KM, od ostale opreme nabavljeni su metalni toplocinčani kontejneri vrijednosti od 32.500 KM, aparat za varenje 766 KM, motorna kosa FS, 2 kante za otpatke sa metalnim uloškom vrijednosti 588 KM, četke za stroj AUSA vrijednosti 1.950 KM. Sva nabavljena sredstva su aktivirana.

U investicije u toku uloženo je 45.074 KM. U ovogodišnjem ulaganju su vrata za reciklažno dvorište u vrijednosti od 34.761 KM, zatim betoniranje podloge fero betonom u vrijednosti od 8.165 KM, ostali sitni materijali u ukupnoj vrijednosti od 1.152 KM, te ograda oko Upravne zgrade vrijednosti 996 KM.

Pozicija dugoročnih razgraničenja kamata po osnovu dugoročnih kredita u 2019. godini manja je u odnosu na 2018. godinu jer je bilo novo kreditno zaduženja startalo u jedanaestom mjesecu 2018. godine.

Ostala - specifična stalna materijalna sredstva od 3.210 KM, čine djela likovne umjetnosti.

B. TEKUĆA SREDSTVA – u aktivni učestvuju sa 50 %.

Tekuća sredstva su u 2019. godini na istom su nivou u odnosu na 2018. godinu. Potraživanja od kupaca su u 2019. godini na višem nivou za 15% u odnosu na 2018. godinu, dok su druga kratkoročna potraživanja manja u tekućoj u odnosu na prethodnu godinu za 1% i većim dijelom se odnose na potraživanja za refundaciju naknade plaće za vrijeme privremene spriječenosti za rad i na potraživanja od drugih lica za obaveze plaćene u njihovo ime po sudskoj presudi.

Aktivna vremenska razgraničenja iskazana su u iznosu od 9.446 KM, te odnose se na razgraničene premije osiguranja u visini od 5.113 KM i na obračun PDV u visini od 4.333 KM.

STRUKTURU PASIVE – Bilansa stanja sa 31.12.2019. godine čine:

A. KAPITAL Preduzeća (100 % državni) - učestvuje u pasivi sa 62%

Stanje kapitala iznosi 3.483.742 KM, a strukturu čine:

- Osnovni kapital 2.549.139 KM ;
- Rezerve (statutarne) 306.051 KM;

- Neraspoređena dobit 628.552 KM od čega neraspoređena dobit ranijih godina 306.055 KM i neraspoređena dobit izvještajne godine 322.497 KM.
- B. DUGOROČNA RAZGRANIČENJA** – učestvuju sa 16 %
- C. DUGOROČNE OBAVEZE** učestvuju u pasivi sa 3 %.
- D. KRATKOROČNE OBAVEZE** u pasivi učestvuju sa 19%
- E. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA** iznose 7.787 KM

Ukupni kapital preduzeća je za 10% veći u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu zbog iskazane veće dobiti, kao i pozicija dugororočnih razgraničenja u okviru koje je iskazano odloženo priznavanje prihoda po osnovu primljenih donacija u tekućoj godini.

Dugoročna razgraničenja od 947.906 KM čini:
Unaprijed naplaćeni i drugi odloženi prihod sastoji se od :

OPIS	Tekuća godina	Predhodna godina
Odloženo priznavanje prihoda iz donacija	947.577	631.850
Odloženo priznavanje prihoda iz sufinansiranja zapošljavanja	329	4.503
UKUPNO	947.906	636.353

Tabela 20: Dugoročna razgraničenja

Odloženo priznavanje prihoda iz donacija u iznosu od 947.906 KM odnosi se na donacije primljene u stalnim sredstvima koji se iskazuju kao odloženi prihod, a u narednim periodima se prenose na prihod u visini amortizacije i drugih rashoda koji nastanu u periodu korištenja doniranih sredstava.

U tekućem periodu primljena je donacija od Međunarodne organizacije IOM za nabavku mehaničke autočistilice u visini od 298.124 KM i metalnih kontejnera u vrijednosti od 32.500 KM, zatim od Društva za postupanje sa ambalažnim otpadom Eko - pak, Sarajevo u iznosu od 20.000 KM za nabavku kamiona za prikupljanje selektovanog otpada na mjestu nastanka. Od Gradske uprave Bihać donacija od 34.760 KM odnosi se na vrata za reciklažno dvorište, te 20.000 KM od Ministarstva za građenje i okoliša USK-a za nabavku metalnih kontejnera.

Dugoročne obaveze u 2019. godini iznose 172.904 KM, a sastoji se od:

Dugoročni krediti od banaka – u 2018. godini sklopljen je Ugovor o dugoročnom kreditu sa Unicredit bankom. Početak korištenja kredita je 11/ 2018. godina. Kredit je odobren u iznosu od 360.000 KM te se isti koristi sukcesivno u roku od šest mjeseci od dana sklapanja ugovora. Kamatna stopa je 2,3% godišnje, fiksna. Kredit je odobren za financiranje ulaganja u stalna sredstva na period od 36 jednakih mjesečnih rata, a prva rata je dospjela u junu 2019. godine.

Kratkoročne obaveze

Po stanju na dan 31.12.2019.godine kratkoročne obaveze iznose 1.047.588 KM I odnose se na :

- kratkoročni krediti	99.000 KM
- kratkoročni dio dugoročnog kredita	125.337 KM
- primljeni avansi	29.822 KM
- dobavljači u zemlji	280.595 KM
- obaveze prema zaposlenim	416.275 KM
- druge obaveze	7.390 KM
- obaveze za PDV	50.460 KM
- ostale obaveze	17.034 KM
- obaveze poreza na dobit	21.675 KM

UKUPNO **1.047.588 KM**

Kratkoročne obaveze su za 12%% veće u 2019. godini u odnosu na 2018. godinu, najvećim dijelom zbog većih obaveza prema zaposlenim, te većim financijskim obavezama, obavezama za PDV te ostalim obavezama.

- Obaveze po kratkoročnom kreditu se odnose na kratkoročni kredit na revolving osnovi kod UniCredit Bank d.d. za financiranje tekuće likvidnosti. Kamatna stopa je 4,1 % fiksna, a prvo povlačenje sredstava je izvršeno u januaru tekuće godine.

- Kratkoročni dio dugoročnog kredita u iznosu 125.337 KM sastoji se od tekućeg dijela dugoročnog kredita kod UniCredit banke.

- Obaveze iz poslovanja u tekućem periodu su manje za 7% u odnosu na prethodnu godinu, a sastoje se od obaveza prema dobavljačima u zemlji u iznosu od 276.988 KM i dobavljačima u inostranstvu u iznosu od 3.607 KM i primljenih avansa u iznosu od 29.822 KM, koji se većim dijelom odnose na pretplate kupaca.

Struktura dospelosti obaveza prema dobavljačima iskazanih na datum 31.12.2019.godine:

	Dobavljači u zemlji	Dobavljači u inostranstvu	UKUPNO
do 60 dana	99.934	694	100.628
od 61-90	43.053	694	43.7477
od 91-120	13.321	694	14.015
od 121-151	17.902	1.389	19.291
od 151-180	6.430		6.430
preko 180	96.348	136	96.484
			0
UKUPNO	276.988	3.607	280.595

Tabela 21: Strukta dobavljača po ročnosti

- **Kratkoročne obaveze prema zaposlenim**

Kratkoročne obaveze prema zaposlenim na dan 31.12.2019. godine iznose 416.275 KM, a obuhvaćaju obaveze za neto plaće, porez na plaće i doprinose za decembar 2019. godine u iznosu od 357.830 KM i obaveze za ostala primanja zaposlenih (topli obrok, troškovi prijevoza, otpremnine, jub. nagrade i novč. pomoći) u iznosu od 58.445 KM.

- **Druge kratkoročne obaveze**

Druge kratkoročne obaveze u visini od 7.390 KM najvećim dijelom čine obaveze za naknade sa pripadajućim porezom i doprinosima članovima odbora i ugovora o djelu, kao i obaveza po osnovu sudske presude tražitelju (penzioneru preduzeća).

Obaveze za PDV predstavljaju obaveze poreza na dodanu vrijednost za decembar 2019. godine, dok ostale kratkoročne obaveze u cijelosti predstavljaju obaveze za vodne naknade i naknade za korištenje šuma.

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 7.787 KM su:

Prihodi budućeg razdoblja po stanju na dan 31.decembra 2019. godine iznose 7.787 KM.

Od tog 7.439 KM odnosi se na odgođeni prihod budućeg razdoblja, odnosno izdane rezervacije grobnog mjesta koji dospijevaju u 2019. godini i zakup parking mjesta koji dospijevaju u 2019. godini, odnosno ispunjavaju uvjete za priznavanje prihoda od djelatnosti u skladu sa MRS 18 - Prihod.

10.1. Finacijski pokazatelji

Na osnovu predočenih bilansnih pozicija Preduzeća, dajemo slijedeće pokazatelje:

Pokazatelji likvidnosti (solventnosti)

		2019	2018
1	TRENUTNA LIKVIDNOST (novac / kratkotrajne obaveze)	6,34 %	1,76 %
2	TEKUĆA LIKVIDNOST (kratkotrajna imovina / kratkotrajne obaveze)	270,69 %	261,81 %
3	UBRZANA LIKVIDNOST (novac+potraživanja /kratkotrajne obaveze)	266,18 %	254,07 %
4	FINANCIJSKA STABILNOST (stalna sredstva / kapital+dugotrajne obaveze	77,23 %	73,52 %

Tabela 22: Pokazatelj likvidnosti

Koeficijent trenutne likvidnosti koristi se za procjenu može li preduzeće udovoljiti svojim kratkoročnim obavezama upotrebom novca.

Na dan 31.12.2019. godine za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza preduzeće ima 6,34 KM novčanih sredstava, dok je prošle godine za ovu namjenu imalo na raspolaganju 1,76 KM u novčanim sredstvima. Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 262,28%.

Ovaj pokazatelj ne govori nam mnogo, jer visina ovog pokazatelja ovisi o stanju novca na žiroračunu Preduzeća na datum bilanciranja.

Koeficijent tekuće likvidnosti nastoji ukazati na mogućnost održavanja solventnosti i trebao bi iznositi najmanje 2 kako preduzeće ne bi imalo problema s likvidnošću. I previsoki i preniski pokazatelji mogu upućivati na probleme.

Na dan 31.12.2019. godine za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza preduzeće ima 270,69 KM tekućih sredstava, dok je prošle godine za ovu namjenu imalo na raspolaganju 261,81 KM tekućih sredstava.

Ubrzana likvidnost (optimalno ≥ 1) Na dan 31.12.2019. godine, za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza, preduzeće ima 266,18 KM novčanih sredstava, dok je prošle godine za ovu namjenu imalo na raspolaganju 254,71 KM novčanih sredstava i potraživanja.

Uobičajeno je da se pokazatelji tekuće i ubrzane likvidnosti malo razlikuju s obzirom na malu vrijednost zaliha.

Koeficijent financijske stabilnosti

Na dan 31.12.2019. godine preduzeće je sa 77,23 KM vlasničkog kapitala i dugoročnih obaveza finansiralo svakih 100 KM stalnih sredstava (dugoročne imovine), dok je prošle godine za ovu namjenu Preduzeće imalo 73,52 KM.

Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 5,04%.

2. Pokazatelji zaduženosti

1.	Pokazatelj zaduženosti (ukupne obaveze / ukupna imovina)	Tekuća godina	Prethodna godina
		21,56 %	21,81 %
2.	Pokazatelj vlastitog financiranja (kapital/ukupna imovina)	66,72%	64,99%

Tabela 23: Pokazatelj zaduženosti

Koeficijent zaduženosti pokazuje koliko je ukupne imovine financirano iz tuđih izvora, odnosno koliki je udio obaveza u ukupnoj imovini. Maksimalna vrijednost ovog pokazatelja je 50%, što znači da obaveze ne smiju prijeći polovinu vrijednosti ukupne imovine.

Iz tablice je vidljivo da je Društvo daleko od prezaduženog. Financira se dugom od 21,56 % ili sa 1.220.492 KM, a prošle godine zaduženost je bila 21,81 %.

Ovaj pokazatelj je smanjenje u odnosu na prošlu godinu za 1,15%.

Pokazatelj vlastitog financiranja pokazuje koliko se imovine financira vlastitim sredstvima. Minimalna vrijednost ovog pokazatelja je 50%, odnosno veći stepen samofinanciranja ukazuje na veće korištenje vlastitog kapitala i lakše podmirivanje obaveza.

Udio vlastitog financiranja se tokom promatranog razdoblja povećao se za 2,66% i veći je od zadovoljavajućeg koeficijenta, što znači da se preduzeće uspješno financira iz vlastitih izvora s 66,72%.

3. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti predstavljaju odnos prihoda i rashoda, te pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda.

1.	Koeficijent ukupne ekonomičnosti (ukupni prihod/ukupni rashod)	Tekuća godina	Prethodna godina
		107,58 %	104,08 %
2.	Koeficijent ekonomičnosti prodaje (prihod od prodaje/ukupni rashodi)	97,31 %	93,98%

Tabela 24: Pokazatelj ekonomičnosti

Iz Tablice se može uočiti kako je ekonomičnost ukupnog poslovanja na granici u promatranim razdobljima, ali je i dalje veća od jedan, odnosno preduzeće posluje ekonomično i stabilno.

U 2019.godini za svakih 100 KM rashoda preduzeće ostvari 107,58 KM prihoda. U istom periodu prošle godine za svakih 100 KM rashoda ostvarilo je 104,08 KM prihoda.

Ovaj pokazatelj je povećan u odnosu na prošlu godinu za 3,36 %.

U 2019.godini za svakih 100 KM rashoda preduzeće ostvari 97,31 KM prihoda od prodaje. U istom periodu prošle godine za svakih 100 KM rashoda ostvarilo je 93,98 KM prihoda od prodaje.

Ovaj pokazatelj je uvećan u odnosu na prošlu godinu za 3,54 %.

11. Naplata potraživanja

Potraživanja su specifičan oblik imovine čijem procjenjivanju se posvećuje posebna pažnja, kako bi se prikazale istinite i fer informacije o poslovanju Preduzeća u skladu sa MRS koji zahtijevaju provjeru potraživanja od kupaca najmanje na dan bilansiranja.

Potraživanja od kupaca u poslovnim knjigama iskazuju se po fer vrijednosti uz primjenu politike ispravka vrijednosti i metode procjene zasnovane na analizi starosne strukture salda potraživanja. Stanje potraživanja na dan 31.12.2019. godine je realno iskazano jer je provedeno usklađivanje s kupcima, iako je provjerom iskazanih potraživanja od kupaca utvrđeno da određena potraživanja od kupaca nisu plaćena u okviru roka za plaćanje, ali za sad nema saznanja da bi spomenuta potraživanja bila nenaplativa budući da su se kupci na koje se ta potraživanja odnose obavezali podmiriti svoja dugovanja ali uz značajna kašnjenja.

RASPORED NENAPLAĆENIH POTRAŽIVANJA NA GRUPE PREMA KRITERIJU ZASTARJELOSTI

	21110	21111	21112	2116	UKUPNO
do 30 dana	69.808	3.994	141.720	86.398	301.920
od 31-60	28.614	1.239	58.529	52.032	140.414
od 61-90	16.625	1.079	32.360	51.871	101.935
od 91-120	8.821	944	26.135	50.126	86.026
od 121-150	6.837	743	22.596	46.546	76.722
od 151-180	5.835	785	18.187	62.014	86.821
preko 180	-892	-249	50.299	-898	48.260
UKUPNO	135.648	8.535	349.826	348.089	842.098

Tabela 25: Raspored neutuženih nenaplaćenih potraživanja

Prema metodi procjene zasnovane na analizi starosne strukture salda potraživanja, potraživanja se raščlanjuju po starosnoj grupi ovisno o proteku roka od dospeljeća naplate, te procjena rizika za pojedinu grupu. Vremenska razdoblja za pojedine starosne grupe, preduzeće određuje samostalno.

	UKUPNO	%
do 30 dana	301.920	36%
od 31-60	140.414	17%
od 61-90	101.935	12%
od 91-120	86.026	10%
od 121-150	76.722	9%
od 151-180	86.821	10%
preko 180	48.260	6%

Tabela 26: Starosna struktura dospeljeća neispravljenih potraživanja od kupaca

Kod kategorije korisnika komunalnih usluga i to privreda, obrtnici i ostali izvršen je prenos potraživanja starijih od 180 dana na konto sumnjivih potraživanja sa stanjem na dan 31.12.2019.god.

Osnovnu odrednicu poslovne politike Preduzeća čine aktivnosti na poboljšanju nivoa naplate potraživanja realiziranih usluga, kako iz tekućeg perioda tako i izvršenje naplate duga iz predhodnih godina. Shodno tome, kontinuirano se vode aktivnosti u vezi poboljšanje iste, uz primjenu zakonski dopuštenih mjera koje se ogledaju u slijedećem: dostavljanje opomena za dugovanja, opomena pred tužbu, te blagovremeno pokretanje sudskih izvršenja.

U skladu sa važećim zakonskim propisima JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać dužno je poduzeti sve mjere radi naplate svojih potraživanja, zbog čega ovo preduzeće blagovremeno pokreće postupke pred sudom protiv korisnika usluge koji neplaćaju svoje obaveze po osnovu iskorištene komunalne usluge, tako da su sva dospjela nenaplaćena potraživanja utužena

Tokom izvještajnog perioda, radi efikasnosti u povećanju naplate, izvršene su slijedeće radne aktivnosti:

Kategorija: domaćinstva

Kategorija domaćinstva obuhvata velik broj korisnika čije je stanje sa 31.12.2019. godine 16.659 korisnika. Tokom izvještajnog perioda, redovno su se vodile aktivnosti oko praćenja naplate potraživanja od dužnika kako ne bi došlo do zastare, te su se po potrebi poduzimale gore pomenute mjere. Slijedom navedenog, korisnicima usluga odvoza smeća koji nisu izmirili svoja dugovanja u utvrđenom roku, u izvještajnom periodu poslano su opomene koje su obuhvatile 23 korisnika sa iznosom od 2,709,48 KM.

Za korisnike koji se nisu odazvali plaćanju svojih obaveza, pokrenuti su i sudski postupci - podnošenjem prijedloga za utuženja. U toku 2019. godine Pravnoj službi proslijeđeno je 514 prijedloga za utuženja u iznosu od 45.995,05 KM iz 2019. godine. Svi korisnici su i utuženi.

Tokom izvještajnog perioda u ovoj kategoriji aktivnosti su bile usmjerene i na prikupljanje informacija o kretanju korisnika (promjeni vlasnika stambenih objekata i sl.), radi ispravnosti podataka na fakturama, te aktivnosti oko prijavljivanja novih korisnika. Tako je u odnosu na stanje predhodne godine, prijavljeno 147 novih korisnika za usluge prikupljanja i odvoza smeća.

Kategorija: privreda i obrtnici

Također i u ovoj kategoriji redovno su se pratila nenaplaćena potraživanja, te dostavljale opomene za neizmirena dugovanja koje su obuhvatile 55 korisnika sa ukupnim iznosom dugovanja od 38.629,86 KM.

Pravnoj službi proslijeđeni su - prijedlozi za utuženja za 16 korisnika sa iznosom od 28.673,10 KM.

Poduzimale su su i aktivnosti oko praćenja kretanja korisnika, radi ispravnosti podataka na faktura. Sagledavanjem broja korisnika, kod privrede i ustanova broj korisnika 31.12.2019. godine je manji za 35 korisnika u odnosu na 31.12.2018. godine, a kod obrtnika broj se također umanjio za 1 u odnosu na prošlu godinu.

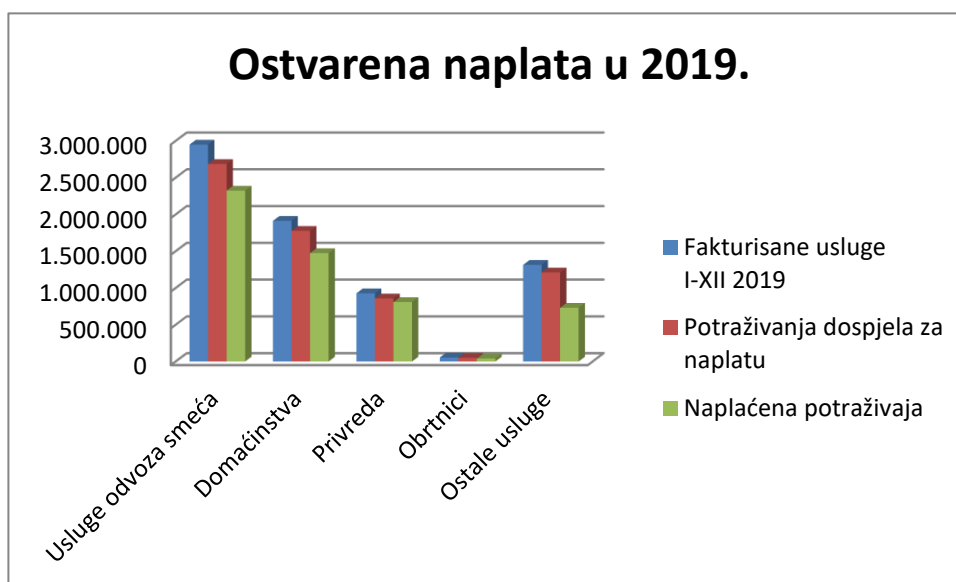
Kretanja naplate po kategorijama korisnika iskazana su u narednoj tabeli.

U narednoj tabeli dajemo pregled fakturisanih tekućih potraživanja, te pregled dospjelih tekućih potraživanja sa 31.12.2019.godine (bez faktura XII mjeseca).

Stavljajući u odnos naplaćena – dospjela potraživanja sa fakturisanim dospjelim potraživanjima na dan 31.12.2019. godine, iskazani su ostvareni procenti naplate potraživanja u izvještajnom periodu.

	Fakturisane usluge I-XII 2019	Potraživanja dospelja za naplatu	Naplaćena potraživanja	% naplate u 2019	% naplate u 2018
Usluge odvoza smeća	2.948.913	2.685.639	2.323.492	87%	85%
Domaćinstva	1.913.127	1.776.523	1.473.413	83%	84%
Privreda	927.165	858.331	808.448	94%	88%
Obrtnici	54.456	50.785	41.631	82%	78%
Ostale usluge	1.314.632	1.211.215	730.918	60%	59%
UKUPNO	4.209.380	3.896.854	3.054.410	78%	77%

Tabela 27: Ostvarena naplata tekućih potraživanja u 2019. godini

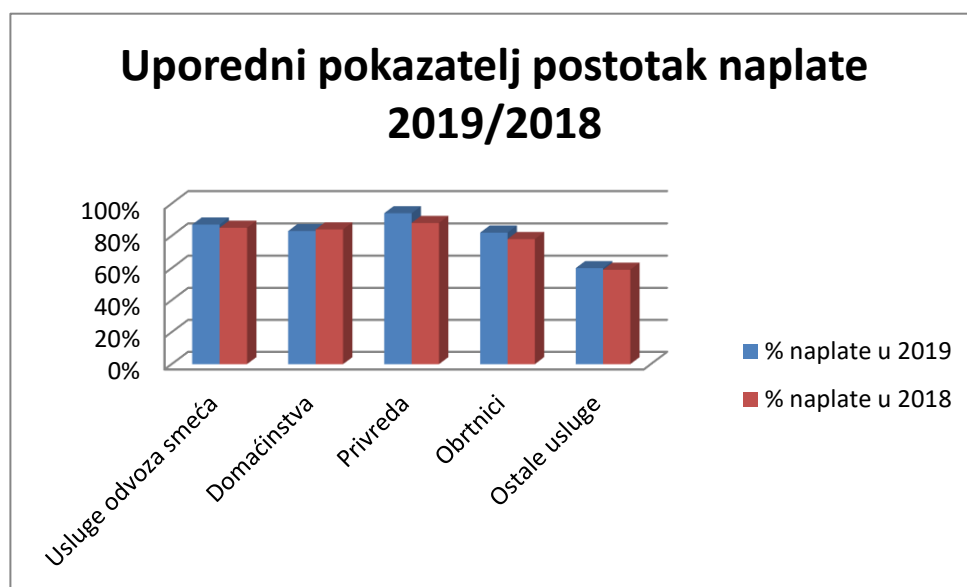
Tako se kod **usluga odvoza smeća** ostvareni indeks naplate povećao za 2 u odnosu na isti period predhodne godine, a unutar kategorija korisnika evidentna su različita kretanja. Domaćinstva su se smanjila za 1 indeksni poen, preduzeća su viša za 6 indeksnih poena, obrtnici su na višem nivou za 4 indeksna poena.

Kod kretanja naplate tekućih potraživanja u kategoriji korisnika **ostalih usluga**, može se konstatirati kao i u predhodnim izvještajima da je ostvaren značajno nizak nivo naplate. Naime naplata je ostvarena svega sa 60%, što predstavlja veoma nizak nivo naplate, koji je utjecao na finansijsku likvidnost Preduzeća. U strukturi dužnika ističe se JU "Zavod za prostorno uređenje" Bihać sa dugom od 1.660.567 KM. Ovaj dug predstavlja 37,58 %, od ukupnih poslovnih prihoda u 2019. godini i iznosi 63,18% od svih nenaplaćenih prihoda u 2019.godini.

Sagledavajući ostvarene procenete naplate u tekućem periodu evidentno je da je ukupna naplata preduzeća izvršena sa 78%, te je ostvarena na neznatno višem nivou nego u predhodnoj godini. Po kategorijama korisnika usluga, indeksi naplate različito su se očitovali :

	% naplate u 2019	% naplate u 2018
Usluge odvoza smeća	87%	85%
Domaćinstva	83%	84%
Privreda	94%	88%
Obrtnici	82%	78%
Ostale usluge	60%	59%

Tabela 28.: Uporedni pokazatelj postotka naplate

Usluge odvoza smeća

Naplata dospjelih fakturisanih usluga odvoza smeća tekućeg perioda ostvarena je sa procentom od 87%, te u odnosu na isti period predhodne godine povećala se za 3 indeksna poena.

- U kategoriji potrošača **domaćinstva**, naplata potraživanja iz tekućeg perioda ostvarena je u iznosu od 1.473.413 KM ili sa 83% i iskazana je nižem nivou od 1 indeksni poen u odnosu na predhodnu godinu. U toku izvještajnog perioda, potraživanja iz prethodnih godina naplaćena su u iznosu od 276.710 KM.

- U kategoriji potrošača **preduzeća**, naplata tekućih potraživanja ostvarena je u iznosu od 808.448 KM ili sa procentom naplate od 94%, koji je u odnosu na iskazani procenat u istom periodu predhodne

godine ostvaren na višem nivou naplate za 6 indeksna poena. Na ime dugovanja iz prethodnih godina u tekućem periodu naplaćeno je 129.429 KM.

- Kod kategorije potrošača **obrtnici**, naplata tekućih dospjelih potraživanja za izvještajni period ostvarena je u iznosu od 41.631 KM ili sa procentom od 82%, koji je u odnosu na iskazani indeks naplate u istom periodu prethodne godine ostvario rast za 4 indeksna poena. Na ime potraživanja iz prethodnih godina u ovoj kategoriji naplaćeno je 10.028 KM.

Ostale usluge - u ovoj kategoriji naplata dospjelog potraživanja ostvarena je sa iznosom od 730.918 KM ili sa 60% i viši je za 1 indeksni poen u odnosu na isti period prethodne godine.

Ovakav izraženi iskazani nizak nivo naplate, kreće se na kritičnom nivou već duži period.

JU "Zavod za prostorno uređenje" Bihać najveći je dužnik ove kategorije, koji je sa visinom svojih dugovanja utjecao na smanjenje nivoa naplate ove kategorije, kao i ukupne naplate na nivou preduzeća.

11.1. Nenaplaćena potraživanja

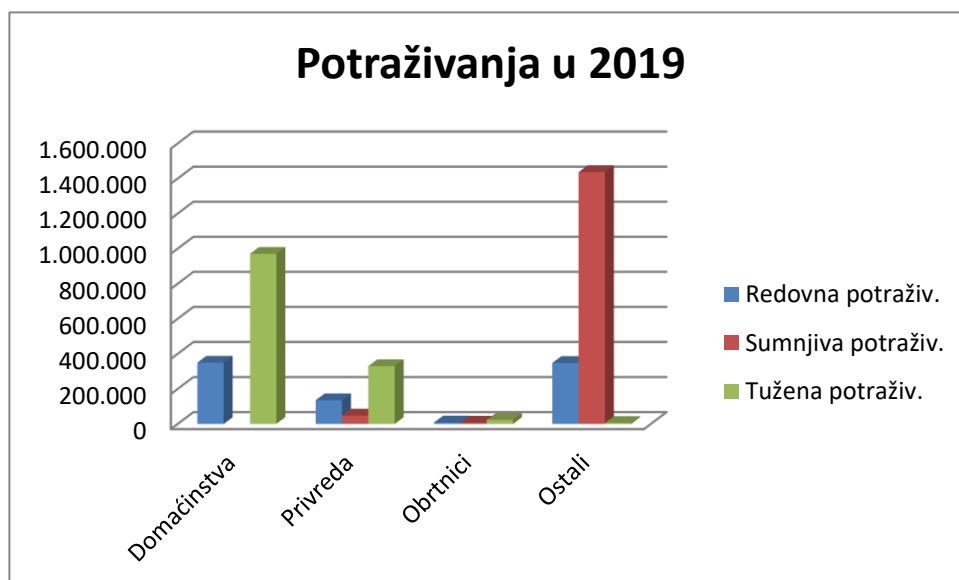
Nenaplaćena potraživanja sa 31.12.2019.godine iznose 2.628.090 KM, od čega se 33% nenaplaćenih potraživanja odnosi na usluge odvoza smeća.

Redovna potraživanja iznose 842.097 KM, a sumnjiva i sporna potraživanja (potraživanja koja nisu naplaćena u roku i tužbom se traži njihova naplata) iznose 2.821.555 KM i ista su korigovana za otpise sa 1.035.562 KM preko ispravke vrijednosti potraživanja.

Nenaplaćena potraživanja po kategorijama korisnika su slijedeća :

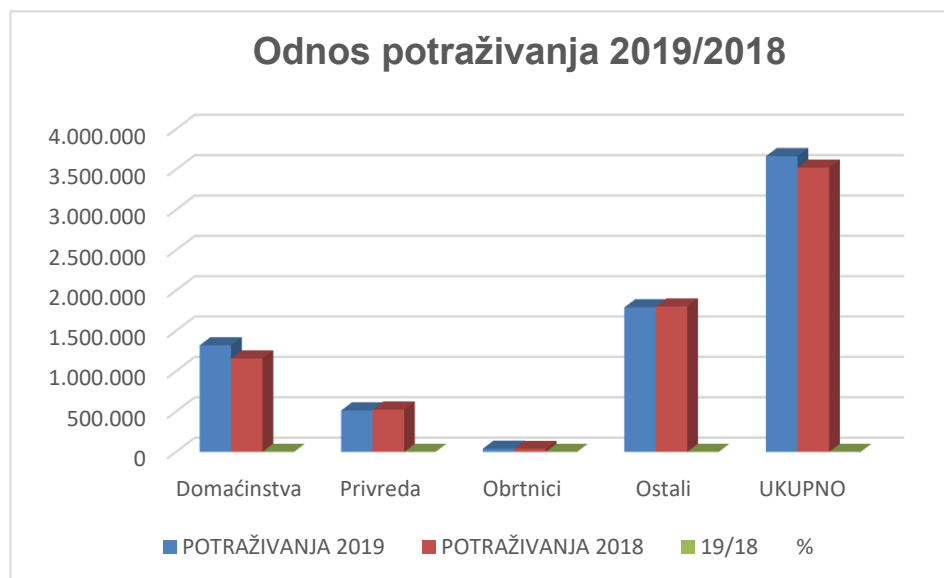
	Redovna potraživ.	Sumnjiva potraživ.	Tužena potraživ.	UKUPNO	%	OTPIS ispravka vrijed.	Stanje ne napl. potraživ.	%
Domaćinstva	349.826		970.680	1.320.506	36%	700.845	619.661	24%
Privreda	135.648	48.299	329.715	513.662	14%	302.356	211.306	8%
Obrtnici	8.533	7.931	22.734	39.198	1%	19.985	19.213	1%
Ostali	348.090	1.436.730	5.466	1.790.286	49%	12.376	1.777.910	68%
UKUPNO	842.097	1.492.960	1.328.595	3.663.652	100%	1.035.562	2.628.090	100%

Tabela 29: Struktura nenaplaćenih potraživanja

	POTRAŽIVANJA 2019	POTRAŽIVANJA 2018	19/18 %
Domaćinstva	1.320.506	1.157.502	114,08%
Privreda	513.662	524.372	97,96%
Obrtnici	39.198	36.401	107,68%
Ostali	1.790.286	1.802.082	99,35%
UKUPNO	3.663.652	3.520.357	104,07%

Tabela 30: Odnos potraživanja 19/18

Kupci domaćinstva - obuhvataju prosječno mjesečno 16.607 korisnika usluga.

Nenaplaćena potraživanja za usluge odvoza smeća - domaćinstva iznose 619.661 KM, što čini 24% od ukupno nenaplaćenih neotpisanih potraživanja Preduzeća.

Po strukturi, redovna potraživanja iznose 349.826 KM (iz 2019.god.). U kategoriji domaćinstava nema sumnjivih potraživanja, već samo tužena potraživanja koja iznose 970.680 KM (2009 - 2019.god.) te su ista iskazana umanjeno za otpise preko ispravke vrijednosti u iznosu od 700.845 KM.

Kupci preduzeća - obuhvataju prosječno mjesečno 923 korisnika.

Nenaplaćena potraživanja za odvoz smeća iznose 211.306 KM, što čini 8% ukupnih potraživanja. Na redovnom kontu vodi se 135.648 KM nenaplaćenih potraživanja, a prema ročnosti obuhvataju 2019. godinu. Na sumnjivim, spornim i utuženim potraživanjima vodi se ukupno 378.014 KM (2010-2019. god.), od čega na utuženjima 329.715 KM (umanjeno za ispravku vrijednosti u iznosu od 302.356 KM).

Kupci obrtnici - obuhvataju prosječno mjesečno 262 korisnika.

Nenaplaćena potraživanja ove kategorije iznose 19.213 KM, te sa 1%, učestvuju u ukupno nenaplaćenim potraživanjima Preduzeća. Redovna potraživanja iznose 8.533 KM (2019. god.), a

sumnjiva i sporna su 7.931 KM (2012–2019.god.). Utužena potraživanja kategorije obrtnika iznose 22.734 KM i odnose se na period od 2010-2019.godine, a izvršeni otpisi potraživanja iznose 19.213 KM.

Kupci za ostale usluge

Nenaplaćena potraživanja iznose 1.777.910 KM i čine 68% ukupno nenaplaćenih potraživanja. Na redovnim potraživanjima ove kategorije vodi se 348.090 KM (2019. god.). Na sumnjivim i spornim potraživanjima vodi se 1.436.730 KM (2012 – 2019.god.), dok se na utuženim potraživanjima vodi 5.466 KM (2014-2018.g.), a izvršeni otpisi potraživanja iznose 1.777.910 KM. Od ukupnih potraživanja najviše se odnosi na potraživanja od JU „Zavod za prostorno uređenje“ u iznosu od 1.635.977 KM.

Preduzeće na dan 31.1.2019. godine putem Suda potražuje 1.328.595 KM. U periodu 1.1.-31.12.2019. godine od ukupno utuženih potraživanja naplaćeno je 337.930 KM, što čini 25,43 % ukupno utuženih potraživanja.

Istovremeneo je Preduzeće uplatilo Sudu na ime sudske takse po izvršenju 9.497 KM za period od 1.1.-31.12.2019. godina i 9.744 KM na ime troškova izvršenja izlaska na lice mjesta- pljenidba.

Ovi troškovi dodatno terete poslovanje Preduzeća za navedeni period.

12. Izloženost i upravljanje rizicima

Preduzeće je izloženo raznim financijskim rizicima koji su povezani sa cijenovnim, valutnim, kreditnim i rizikom likvidnosti. Aktivnim praćenjem se nastoji umanjiti njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Preduzeća.

Preduzeće nije značajnije izloženo cjenovnom riziku kada su u pitanju javne nabavke, koje se realno planiraju, ugovorima definišu cijene nabavki i prati realizacija potpisanih ugovora.

Valutni rizik je zanemariv u poslovanju JKP "Komrad" d.o.o. Bihać, te su usluge koje se vežu uz tečaj EUR-a u ukupnim rashodima minimalne, odnosno i bitnije promjene tečaja ne bi značajno utjecale na rashode.

Preduzeće nema značajnijih dugoročnih obaveza po dugoročnim kreditima i tekuće obaveze po dugoročnom kreditu se redovno izmiruju i samim tim nema rizika od promjenjivih kamatnih stopa, jer su ugovorene fiksne kamatne stope, kao i kod kratkoročnog kredita.

Financijska imovina koja potencijalno može izložiti Društvo kreditnom riziku obuhvaća novac i potraživanja od kupaca. Potraživanja od kupaca iskazana su umanjeno za sumnjiva, sporna i utužena potraživanja.

Kod obrade izloženosti Preduzeća kreditnom riziku misli se na potraživanja od kupaca, države i ostala potraživanja za koja postoji opasnost da se neće naplatiti. Možemo reći da je naplata potraživanja od kupaca donekle zadovoljavajuća, a za nenaplaćena potraživanja od kupaca, ta potraživanja se zaštite podizanjem tužbi. U skladu sa važećim zakonskim propisima Društvo će poduzeti sve mjere radi naplate svojih potraživanja, zbog čega ovo preduzeće blagovremeno pokreće postupke pred sudom protiv korisnika usluge koji ne plaćaju svoje obaveze po osnovu iskorištene komunalne usluge, tako da su sva dospjela nenaplaćena potraživanja utužena.

Nenaplaćene usluge od kupaca imaju za posljedicu da preduzeće propušta priliku da ta sredstva uloži (investira) u druge oblike imovine. Plaćanje skupih troškova podizanja tužbi protiv neplatiša, smanjuje vrijednost preduzeća, a da pri tom efekti naplate nisu na zadovoljavajućoj razini.

Rizik likvidnosti i rizik gotovinskog toka određuje se kao opasnost od neusklađene dospelosti sredstava u preduzećima, što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću u vidu nedostataka novčanih sredstava za podmirenje dospjelih obaveza. Pravovremeno uočavanje znakova koji upozoravaju na nelikvidnost omogućavaju da se kroz analizu tokova novčanih aktivnosti izbjegnu moguće teže posljedice za Preduzeće.

Kratkoročne obaveze Društva na dan 31.12.2019.godine pokrivene su kratkoročnom imovinom, ali potraživanja od kupaca, od kojih je najznačajniji Grad Bihać ne uplaćuju se po dospijeću već sa značajnim kašnjenjem.

Osim navedenog, na dugoročniji razvoj Preduzeća utječu i cijene usluga koje nisu ni ekonomske ni razvojne i predstavljaju rizik u smislu realizacije planiranih financijskih ciljeva Preduzeća i nemogućnost povećanja imovine Preduzeća.

Kao što se veliki naponi posvećuju naplati dospjelih potraživanja, tako Preduzeće redovno izvršava i svoje obaveze prema drugima, te na taj način daje svoj doprinos sprečavanju nastanka lanca nelikvidnosti.

Bez obzira na navedenu, kompleksnu problematiku, kontinuiranim praćenjem troškova poslovanja svih organizacionih jedinica Preduzeća, postiže se njihova realizacija u planiranim okvirima.

13. Zaključak

U Izvještaju o radu i poslovanju JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać za period 01.01.-31.12.2019. godine obuhvaćeni su računovotstveni i plansko – analitički pokazatelji poslovanja uz tabelarni i grafički prikaz ostvarenog u tekućem periodu u odnosu na ostvarenje u istom periodu predhodne godine i obrazloženje pojedinih stavki.

JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać je u 2019. godini ostvarilo svoja osnovna načela poslovanja i obavilo planirani obim djelatnosti prikupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada, selektivnog odvajanja korisnog otpada, održavanja čistoće javnih površina i ulica na teritoriji Grada Bihaća u ljetnim i zimskim uvjetima, upravljanja parkiralištima, upravljanja mezarjem/ grobljem „Humci“, obavljanje pogrebne djelatnosti, iznajmljivanje štandova na pijaci i tržnici, te održavanje javne rasvjete na teritoriji grada Bihaća. Preduzeće je ostvarilo pozitivan financijski rezultat.

U periodu od 01.01.do 31.12.2019. godine ostvaren je ukupan prihod u iznosu od 4.883.970 KM koji je bio dovoljan da se pokriju ukupni rashodi u iznosu od 4.539.798 KM i ostvari pozitivan financijski rezultat, neto dobiti u iznosu od 322.497 KM.

Ostvereni pozitivni rezultat poslovanja u tekućem periodu, rezultat je provođenja poslovne politike preduzeća koja se zasniva na osnovnim načelima ekonomije: organizovanost, rentabilnost i skorištenost svih materijalnih i ljudskih resursa, izvršavanja radnih zadataka, odgovornost prema radu i timski rad u okviru primjene zakonskih propisa i internih akata Preduzeća.

Preduzeće posebnu pažnju posvećuje redovnom izmirenju svojih obaveza.

Sa aspekta izmirenja obaveza, isplata plaća i ostalih materijalnih izdvajanja zaposlenicima, redovito je izvršavano u izvještajnom periodu, a sve u skladu sa Pravilnikom o radu, Kolektivnim ugovorom i zakonskim propisima.

U izvještajnom periodu izvršavane su i obaveze koje su se odnosile na obaveze prema kreditorima, dobavljačima, obaveze po osnovu poreza i doprinosa, po osnovu PDV-a i dr.

PDV obaveza iskazuje se u skladu sa Zakonom o PDV- u na ukupnu realizaciju, bez obzira da li će iskazana realizacija biti i naplaćena. Za period 01.01.- 31.12.209. godine iskazani PDV po izdatim fakturama i isporukama naplaćenim u gotovini ukupno je iznosio 730.112 KM, umanjeno za ulazni PDV za navedeni porezni period ukupno je uplaćeno 556.416 KM PDV-a. Dakle obaveza za PDV je u potpunosti izvršena, a fakturisana tekuća potraživanja naplaćena su svega sa 78% što govori o nerealnosti izdvajanja, pogotovo kada se zna da neka od potraživanja neće nikad ni biti naplaćena.

Na ime doprinosa za PIO/MIO, zdravstveno osiguranje, nezaposlenost, obaveze po osnovu članarina i poreza na dohodak, Preduzeće je u 2019. godini, ukupno izdvojilo fondovima i u budžet USK-a iznos od 1.142.248 KM, što sa uplaćenim PDV-om iznosi ukupno 1.698.664 KM.

Sva ova izdvajanja usporavaju ili onemogućavaju izdvajanja za obnovu, modernizaciju i investiranje u Preduzeće.

Po pitanju naplate potraživanja, u odnosu na predhodnu godinu kod izvršenih usluga za odvoz smeća iskazan je na višem nivou naplate od 2 indeksna poena. Ovakva kretanja u naplati proizilaze prvenstveno iz aktivnosti svih zaposlenih u Preduzeću.

Unutar kategorija korisnika može se reći da je u kategoriji domaćinstava ostvaren niži nivo naplate od 1 indeksni poen u odnosu na 2018.godini.

U kategoriji privrede naplata potraživanja povećala se za 6 indeksnih poena u odnosu na 2018. godinu

Kategorije obrtnika je ostvarila naplatu potraživanja za višu za 4 indeksna poena nego u 2018. godini.

U kategoriji korisnika - ostalih komunalnih usluga, kao i ranijih godina JP “Zavod za prostorno uređenje” Bihać se pojavljuje kao najveći dužnik. Naplatom potraživanja od Zavoda za prostorno uređenje, moglo bi se očekivati da bi Preduzeće postiglo kvalitetniju likvidnost i solventnost.

Bez obzira na mnoge poteškoće s kojima je suočeno u redovnom izvršavanju svojih obaveza prema zaposlenicima i društvu uopšte, Preduzeće nastoji dati svoj puni doprinos u sprečavanju nastanka opšte nelikvidnosti u privredi, odnosno svom okruženju.

Iz Izvještaja o radu i poslovanju JKP "Komrad" d.o.o. Bihać može se izvući zaključak da su JKP "Komrad" d.o.o. Bihać i njegov osnivač grad Bihać na temeljima zajedničkog rada s Odborom za reviziju, Nadzornim odborom, Skupštinom Preduzeća i nadležnim službama grada Bihaća zaduženim za praćenje rada komunalnih preduzeća u cjelosti, kvalitetno, stručno i na vrijeme obavili sve poslove i zadatke iz svoje nadležnosti, a što je rezultiralo predstavljanjem Preduzeća kao stabilnog, s čvrstim materijalnim, financijskim i tehnološkim pretpostavkama za daljnji razvoj u obavljanju djelatnosti.

U svemu i u cjelosti Preduzeće je postupalo shodno zakonskim odredbama i preuzetim obavezama u djelokrugu prenesenih ovlasti za obavljanje komunalnih djelatnosti.

Izvještaj izradila
Računovodstveni stručnjak plana i analize

Direktor

Arijana Kaliman dipl.oec

Vid Šantić dipl. oec